

Paradigmer for frivillige aftaler om grundvands- beskyttelse i BNBO

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 3370 3370
www.kl.dk

Paradigmer for frivillige aftaler om grundvandsbeskyttelse i BNBO

Indledning

Aftaleparterne bag Pesticidstrategi 2017-21 ønsker at understøtte kommunernes arbejde med frivillige aftaler, som er målrettet grundvandsbeskyttelse i BNBO og gennem indsatsplaner generelt. Til den understøttelse har Miljøstyrelsen bedt KL levere værktøjer, som kan støtte kommunerne i arbejdet.

KL har arbejdet med disse værktøjer i april og maj 2019. Indledningsvis dannede KL et spørgeskema, som blev sendt til alle kommuner. Inden for få uger kom svar fra 46 kommuner, deres svar er sammenstillet i Bilag 2. Resultaterne blev præsenteret for et interessentmøde, hvor repræsentanter fra kommuner, vandværksforeninger, Landbrug & Fødevarer og SEGES deltog. Referat fra interessentmødet er vedlagt som Bilag 3. På baggrund af dette materiale suppleret med en række telefoninterview med kommuner, vandforsyninger og en af deres rådgivere, har KL efterspurgt og modtaget en række eksempler på frivillige aftaler og procesdokumenter knyttet dertil. Med det afsæt leverer KL tre værktøjer:

1. Paradigme for frivillige aftaler, som kan benyttes ved indgåelse af frivillige aftaler med lodsejere. Paradigmet skal som primære formål dække frivillige aftaler rettet mod reduktion i anvendelsen af pesticider i BNBO, men skal som sekundært formål også kunne bruges bredere, både i andre områder end BNBO og rettet mod andre stoffer end pesticider.
2. En procesbeskrivelse med et flow-diagram, der illustrerer de enkelte trin i processen frem mod frivillig aftale om ophør af pesticidanvendelse.
3. Oversigt over spørgsmål til processen og forholdene for indgåelse af frivillige aftaler om pesticidfri drift.

Værktøjerne er til inspiration for kommunernes arbejde, således at de selv kan tilpasse formuleringerne i det fremlagte paradigme og den foreslåede proces efter behov.

KL har under afsøgningen af "best practice" på frivillige aftaler om grundvandsbeskyttelse mødt en række spørgsmål. Disse er leveret til Miljø- og Fødevarerministeriet, som vil svare på dem i FAQ'er på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Rapportens opbygning

Først i rapporten vises et flow-diagram med proces-trin, der er nummereret fra 1 til 7.

De enkelte processtrin beskrives nærmere i de følgende syv afsnit, som indeholder tre dele:

- A. En forklaring af processens mål, indhold og sammenhæng med tilgrænsende processtrin.
- B. En checkliste med elementer, som vurderes nødvendige for at gennemføre processen. For nogle processtrin er checklisten udvidet med elementer, der vurderes nyttige for at sikre fremdrift.
- C. Eksempler på dokumenter fra aftaleforløb i forbindelse med frivillige aftaler om grundvandsbeskyttelse.

Disposition

Indledning.....	1
Rapportens opbygning.....	1
Disposition.....	2
Aktuel baggrund for frivillige aftaler om ophør af sprøjtning i BNBO.....	2
Om frivillighed.....	3
Flow-diagram.....	3
Procestrin.....	4
Læsevejledning.....	4
1. Politisk beslutning om rollefordeling og tidsplan.....	5
2. Orienteringsmøde for landbrugs- og vandværksorganisationer.....	6
3. Politisk beslutning om beskyttelse.....	7
4. Første kontakt til lodsejere.....	8
5. Køkkenbordsmøde.....	9
6. Dialog om aftalegrundlag.....	10
7. Endelig aftale.....	11
Bilagsoversigt.....	13

Aktuel baggrund for frivillige aftaler om ophør af sprøjtning i BNBO

Aftaleparterne bag Pesticidstrategi 2017-21 har 11. januar 2019 vedtaget en tillægsaftale, som bl.a. har som mål at nedbringe risikoen for forurening af grundvandet fra erhvervsmæssig anvendelse af pesticider i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Det er aftaleparternes hensigt, at kommunerne frem til og med 2022 gennemgår alle BNBO på landbrugsjord og BNBO på øvrige arealer, hvor der anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål, med henblik på at vurdere behovet for yderligere indsatser som f.eks. at flytte boringen eller at indgå aftaler om pesticidfri drift, stop for dyrkning af jorden eller egentligt opkøb af jorden. Denne gennemgang kaldes fase 1. Omfanget anslås i juni 2019 til omkring 3.000 BNBO svarende til ca. 10.000 ha eller 0,4 % af landbrugsarealet.

Aftaleparterne ønsker, at kommunerne i fase 1 afsøger muligheden for at indgå frivillige aftaler med lodsejerne, således at der opnås lokalt forankrede løsninger i et samarbejde mellem kommune, vandværk og lodsejer.

Kommunernes mulighed for at bruge pålæg for at undgå forurening af grundvandet er i tillægsaftalen tænkt at komme i anvendelse, hvis tiltagene ikke kan gennemføres ad frivillig vej. Som ramme for frivillige aftaler kan eksisterende regler (MBL. §§24 & 26a) dog vise sig relevante for at sikre lodsejer skattefrihed for erstatningen og dermed et incitament til at indgå en frivillig aftale. Se evt. mere herom i "Vejledning om indsatsplaner" (Miljøstyrelsens vejledning nr. 27 af

februar 2018) afsnit 6.6 om § 24 eller afsnit 6.4.1 og 6.5 om § 26a:

<https://mst.dk/media/147463/vejledning-om-indsatsplaner.pdf>

Efter fase 1 opgør Miljø- og Fødevareministeriet hvor mange BNBO der er blevet gennemgået, og hvilke nye beskyttelsesinitiativer der er iværksat. For de BNBO, hvor kommunerne har besluttet, at der ikke skal foretages en yderligere indsats, vil Miljø- og Fødevareministeriet foretage en vurdering af, om indsatsen er i overensstemmelse med den skærpede vejledning om BNBO, herunder om der fortsat er BNBO med risiko for forurening af grundvandet.

Om frivillighed

Rapporten tager udgangspunkt i tillægsaftalens ønske om "lokalt forankrede løsninger i et samarbejde mellem kommune, vandværk og lodsejer". Afdækningen af "best practice" viser, at den type løsninger forudsætter frivillighed fra alle parter. Pålæg kan understøtte aftalen, når parterne er enige om det hensigtsmæssige i det konkrete pålæg. Det kan være aktuelt i forhold til skattefrihed for lodsejer. Det kan være aktuelt, hvis vandværkerne ønsker, at kommunen indgår aftale med lodsejerne på deres vegne. Hvis parterne ikke er enige i det konkrete pålæg, så er forudsætningen om frivillighed ikke opfyldt.

Målet med tillægsaftalen er at reducere risiko for pesticidudvaskning i BNBO. Målet for denne rapport er at beskrive værktøjer, som kommunerne kan bruge for at nå en juridisk bindende frivillig aftale mellem lodsejer og vandværk.

Flow-diagram

Rapporten foreslår et forløb gennem syv procestrin, som kommunerne kan anvende for at nå en frivillig aftale. Kommunerne vælger selv hvilke procestrin, de vil bruge. Oversigt over de syv trin ses i flowdiagram herunder:

Procestrin

Læsevejledning

Beskrivelserne af de enkelte procestrin indeholder:

- A. En forklaring på processens mål, indhold og sammenhæng med tilgrænsende procestrin.

- B. En checkliste med elementer, som vurderes nødvendige for at gennemføre processen. For nogle procestrin er checklisten udvidet med elementer, der vurderes nyttige for at sikre fremdrift.
- C. Eksempler på dokumenter fra aftaleforløb, der er relevante på det aktuelle procestrin. Dokumenter mangler for nogle procestrin, hvor der ikke er fundet dokumentation hos kommuner eller vandværker.

Del A forklarer og begrundet procestrinnet.

Del B består af lister i stikordsform. Listen indeholder dokumenter, emner til overvejelse, vurderinger og andre elementer, som har vist sig nødvendige eller nyttige i hidtidige processer. Nogle elementer er afgørende for at gennemføre den viste proces - disse elementer er beskrevet som nødvendige. Andre elementer er ikke afgørende for processen, men nogle kommuner vil finde dem relevante. Disse elementer er beskrevet som nyttige.

Del C henviser til eksempler fra aktuel praksis hos kommuner og vandværker, hvor sådanne er fundet. Dokumenterne her er til inspiration for kommunerne. Et egentligt aftaleparadigme findes i bilag 1.

1. Politisk beslutning om rollefordeling og tidsplan

Målet med dette trin i processen er indledningsvis at afklare rollefordelingen mellem kommunen og vandværkerne og skitsere proces og tidsplan for forhandlingen af frivillige aftaler.

Parterne bag Pesticidstrategi 2017-21 ser kommunerne som drivkraft i processen. De fleste steder vil kommunen forhandle aftalerne. Teksteksemplet til dette procestrin fra Odder Kommune illustrerer hvordan en kommune kan vælge at løse opgaven. I forhold til frivillige aftaler undersøger kommunen både hos berørte vandværker og berørte lodsejere, om der er vilje til at indgå frivillige aftaler.

I det hidtidige arbejde med grundvandsbeskyttelse har vandværkssamarbejder nogle steder forhandlet frivillige aftaler, bl.a. i Aarhus Kommune, som har leveret teksteksempel til procestrin 4. Lignende vandværkssamarbejder er oprettet i andre kommuner. Den aktuelle organisering vandværkerne imellem forventes at være afgørende for den rolle, et vandværkssamarbejde kan påtage sig. Et eksisterende velfungerende samarbejde mellem alle vandværker i en kommune kan udvikle kapacitet til at løse forhandlings-opgaven parallelt med kommunens vurdering af sårbarheden af den enkelte BNBO. Et mere begrænset samarbejde mellem få af kommunens vandværker kan næppe løse forhandlings-opgaven inden 2022, hvor fase 1 afsluttes. I den situation kan hvert enkelt vandværk selv forhandle eller lade kommunen påtage sig forhandlingsopgaven.

Det forventes at blive enklere at indgå frivillige aftaler om beskyttelse af BNBO, når landbrugsorganisationer og lodsejere oplever at vandværkerne er enige om indsats, procedurer, metoder, finansiering mm. Sådant enighed mellem vandværkerne kan nås gennem et vandværkssamarbejde, den kan også nås gennem dialog iværksat af kommunen.

Kommunalbestyrelsen godkender en proces- og tidsplan, der både udtrykker forventning til fremdrift og danner grundlag for at orientere vandværkerne og landbrugets organisationer. Planen dannes tidligt og indeholder en vurdering af hvornår kommunen kan afslutte sin risikovurdering af BNBO. God inspiration kan findes i den nævnte handleplan fra Odder Kommune. Handleplanen er endelig godkendt af kommunens Miljø-, Teknik- og Klimaudvalg den 4. juni 2019.

Checkliste

Nødvendige elementer

- a. Skitse af proces og tidsplan for arbejdet med beskyttelse af BNBO, herunder samspil med vandforsyningsplanlægning eller indsatsplanlægning.
- b. Status for BNBO i kommunen (omfang, hidtidig vurdering i indsatsplan, mm.)
- c. Oversigt over samarbejder mellem vandværker i kommunen, herunder vurdering af om vandsamarbejder kan – og vil - påtage sig opgaven med at indgå frivillige aftaler

Nyttige elementer

- Vurdering af vandsamarbejdets kapacitet (er der økonomi og kompetence til at drive processen? Er grundvandsbeskyttelse allerede en del af vandværkssamarbejdet? – kan BNBO-arbejdet rummes i samarbejdet?)

Eksempler på dokumenter

Handleplan for BNBO v/ Odder Kommune – handleplanen omfatter både nitrat og pesticider. Bilag 4.

2. Orienteringsmøde for landbrugs- og vandværksorganisationer

Målet med dette trin i processen er at involvere de lokale landbrugsorganisationer og vandværker i arbejdet. Et vigtigt resultat af mødet er at opnå tilslutning til at arbejdet sættes i gang med udgangspunkt i at indgå frivillige aftaler.

Parterne bag Pesticidstrategi 2017-21 ønsker, at kommunerne skal afsøge muligheden for at lave frivillige aftaler med lodsejerne således at der opnås lokalt forankrede løsninger i et samarbejde mellem kommune, vandværk og lodsejer. Aftalen er allerede positivt modtaget hos de landsdækkende organisationer. På dette procestrin inddrages de lokale landbrugsorganisationer og vandværker i arbejdet. Landbrugsorganisationerne involveres i arbejdet før der sker henvendelse til de enkelte ejere af BNBO-arealer. Derved opnås, at landbrugskonsulenterne er informerede og umiddelbart kan støtte lodsejerne, når de får brug for rådgivning til den indsats, der forestår. Vandværkerne kan deltage på organisationsniveau eksempelvis gennem deres repræsentanter i koordinationsforum, eller alle vandværker i kommunen kan deltage. Afhængig af vandforsynings-strukturen i kommunen kan forskellige modeller komme i spil.

Dette procestrin ligger før kommunens risikovurdering af BNBO er afsluttet, mødet skal understøtte ejerskab hos organisationerne til arbejdet, det opnås bedst ved tidlig inddragelse. Arbejdet med risikovurderingen i kommunen kan godt være i gang samtidigt i en parallel proces.

For at fremme det fælles ejerskab til indsatsen vil det være mest hensigtsmæssigt, at der holdes et orienteringsmøde hvor begge parter orienteres samtidigt. Ud over at præsentere tillægsaftalen og navnlig punktet om reduceret risiko for nedsivning af pesticider i BNBO, præsenteres kommunens handleplan – herunder proces, forventet tidsplan og forventet rollefordeling. Mødets vigtigste punkt er at drøfte hvordan landbrugsorganisationerne og vandværkerne kan og vil bidrage til indsatsen. Kendskabet til det forestående arbejde skal udbredes hos de involverede organisationers bestyrelser, medarbejdere og konsulenter. Efter mødet vil formidlingsarbejdet og involveringen kunne støttes af kommunen ved f.eks. at levere indlæg til lokale nyhedsbreve, fagblade og websites.

Hvis der ikke umiddelbart er tilsagn til, at arbejdet sættes i gang som en frivillig indsats, kan der være behov for at parterne genovervejer deres indstilling i hver deres bagland.

For at sikre den fortsatte fremdrift vil det være hensigtsmæssigt at aftale en deadline for denne genovervejelse. Hvis en landbrugsorganisation vender tilbage om, at der ikke er støtte til frivillige aftaler, må processen køre videre og den enkelte lodsejer må selv afgøre om der kan indgås en frivillig aftale. Hvis et vandværk ikke kan tilslutte sig en frivillig indsats eller ikke ønsker at betale for erstatningen, kan vandværkets BNBO ikke beskyttes med en frivillig aftale.

Checkliste

Nødvendige elementer

- a. Møde-invitation
- b. Dagsorden
- c. Handleplan (proces- og tidsplan)
- d. Tid og sted for møde
- e. Beskrivelse af aktørernes rolle i frivillige aftaler.
- f. Konsekvensen ved ikke at støtte op om frivillige aftaler

Nyttige elementer

- Indlæg om sårbarhed (evt. rådgivere, egne grundvandsbeskyttelsesmedarbejdere)
- Status for grundvandets kvalitet (pesticidfund)
- Sammenhæng med vandforsyningsplan / vandforsyningsstruktur
- Sammenhæng med de vedtagne indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse
- Indlæg til lokalt nyhedsbrev eller website fra landboforening eller vandværker

3. Politisk beslutning om beskyttelse

Målet med dette trin i processen er at få besluttet tre ting:

1. Hvilke områder skal beskyttes?
2. Hvor i kommunen indledes arbejdet med at indgå frivillige aftaler?
3. Hvilke former for tvangsmidler vil kommunalbestyrelsen bruge over for lodsejere, som ikke vil indgå frivillig aftale?

Beslutningen om beskyttelse af konkrete BNBO, må ske på grundlag af kommunernes gennemgang af BNBO. Miljøstyrelsen har en supplerende vejledning derom under udarbejdelse. Gennemgangen af BNBO forudsættes at forløbe parallelt med procestrin 1 og 2.

Beslutningen om hvor arbejdet indledes, træffes på grundlag af tilkendegivelser fra især vandværker. Det er en forudsætning for en frivillig aftale, at vandværket eller vandsamarbejdet vil betale for beskyttelsen af det relevante BNBO. Ønsker vandværket ikke at betale for den nødvendige beskyttelse, så er forudsætningen om frivillighed ikke opfyldt. Kommunalbestyrelsen kan tvinge vandværket til at betale, men så er det ikke en frivillig aftale.

Det kan også være hensigtsmæssigt at inddrage tilkendegivelser fra landbrugsorganisationer, da deres rådgivning af medlemmerne ofte vejer tungt. Gode aftaler hos parter, der er positivt indstillet over for en frivillig aftale, kan være værdifulde at fremvise i senere dialog med andre parter.

Beslutningen om valg af påbud eller ekspropriation har relation til lodsejers mulighed for at modtage erstatningen skattefrit

God inspiration til de to sidste beslutningspunkter kan ses i sagsfremstilling fra Viborg Kommune: Principbeslutning om ekspropriationshensigt til fordel for beskyttelse af en BNBO på en enkelt matrikel - bilag 5.

Inspirationen fra Viborg Kommune har været offentligt tilgængelig på kommunens hjemmeside under hele den politiske behandling. Sådan kan kommunen orientere vandværker og landbrugsorganisationer. Enhver kan se hvilke arealer der skal beskyttes yderligere mod pesticidforurening, hvor kommunen indleder arbejdet med frivillige aftaler, og hvor kommunen eventuelt har opgivet at nå frivillige aftaler på grundlag af tilkendegivelser fra det berørte vandværk.

Checkliste

Nødvendige elementer

- a. Aktuel vurdering af beskyttelsesbehov
- b. Vurdering af vandværkers vilje til at betale for beskyttelse af BNBO
- c. Beskrivelse af fordele og ulemper ved brug af tvangsmidler.

Nyttige elementer

- Praksis for betaling af erstatning til lodsejere for forskellige typer af aftaler.
- Vurdering af landboorganisationers vilje til at støtte op om aftaler om grundvandsbeskyttelse af BNBO

Eksempler på dokumenter

Sagsfremstilling fra Viborg Kommune – Bilag 5

4. Første kontakt til lodsejere

Målet med dette trin i processen er at aftale et køkkenbordsmøde med lodsejer (se næste processtrin), der starter processen fra det bedst mulige udgangspunkt.

Her er der valgt en proces, der starter med at sende et imødekommande brev til lodsejeren, der specifikt beskriver hvilken beskyttelse kommunen vurderer, der er behov for ved den aktuelle BNBO. Brevet skal lægge op til, at der som næste skridt aftales et køkkenbordsmøde. Mødeaftalen tænkes indgået via en opfølgende telefonsamtale. Alternativt kan kommunen starte med et telefonopkald, hvor den kommunale medarbejder forklarer at lodsejerens BNBO vurderes at have et beskyttelsesbehov mod forurening med pesticider og medarbejderen foreslår et køkkenbordsmøde hos lodsejere. Som forberedelse til køkkenbordsmødet sender kommunen et brev, der introducerer behovet for beskyttelse af det konkrete BNBO.

Det er vigtigt at den første kontakt via brev og telefonsamtale er imødekommande og inviterer til en konstruktiv dialog på køkkenbordsmødet.

Checkliste

Nødvendige elementer

- a. Brev, der kort introducerer behov for beskyttelse af det konkrete BNBO samt skitse til emner for møde hos lodsejer
- b. Opfølgende telefonsamtale hvor tid og sted for møde bekræftes

Nyttige elementer

- Undersøge om lodsejer vil invitere sin egen konsulent til køkkenbordsmødet
- Hvis BNBO'en omfatter flere lodsejere, skal det afklares om det er muligt at holde møde med en eller flere andre lodsejere
- Hvis den første kontakt er en telefonsamtale kan det være nyttigt at sende en mødebekræftelse.

5. Køkkenbordsmøde

Målet med dette trin i processen er at lodsejeren på dette tidspunkt tilkendegiver om processen kan gå videre i retning mod at indgå en frivillig aftale.

Køkkenbordsmødet er det møde hvor lodsejeren får præsenteret de specifikke beskyttelsesinteresser, der er for BNBO'er på hans egen ejendom. Mødeformen skal forstås på den måde, at man mødes på lodsejerens hjemmebane. Deltagerne ved køkkenbordsmødet er overskueligt i antal. Ud over lodsejer deltager 1-2 repræsentanter for kommunen/vandsamarbejdet.

Derudover kan der deltage en af lodsejers konsulenter - plus evt. naboer, der også ejer en matrikel, der har et BNBO relateret beskyttelsesbehov. Naboer kan deltage, hvis der er åbenhed og gode relationer. Under disse forudsætninger kan det være en fordel at holde et fællesmøde for flere lodsejere i samme BNBO. Ud over at være praktisk og effektivt vil det sikre, at alle får den samme information.

Lodsejeren får lejlighed til på køkkenbordsmødet at fortælle om sin bedrift og navnlig om hvordan BNBO-området indgår i driften. Derefter vil der være en dialog om hvilke driftsmæssige og arronderingsmæssige konsekvenser, der vil være ved den ønskede beskyttelse. Den endelige afgræsning af det område, der skal beskyttes gennem en frivillig aftale, sker i samarbejde med lodsejeren. Det er vigtigt at aftalearealet så vidt muligt tilpasses drifts- og brugsgrænser. En god afgræsning (læs: arrondering) er med til at sikre at det bliver let for lodsejeren at efterleve aftalen. En god arrondering er desuden med til at undgå at der fremsættes krav om erstatning for defigurering.

Repræsentanterne for kommunen/vandsamarbejdet vil præsentere principperne for erstatningsberegningen og et teksteksempel på den tilhørende deklaration (se bilag 1, aftaleparadigme). Aftaleparadigmet indeholder udelukkende bestemmelser om, at pesticider ikke må anvendes på arealet. Dermed fokuseres på det centrale: Pesticidanvendelsen ophører og det er op til lodsejer hvad den fremtidige pesticidfri drift skal være. I denne sammenhæng er skovrejsning, ekstensiv afgræsning eller enhver landbrugsafgrøde ligeværdige. Paradigmet har dermed universel karakter.

Mødet skal helst slutte med, at det er afklaret om der er basis for at gå videre med arbejdet hen imod en aftale, og at kommunen efterfølgende sender et første tilbud på en erstatningsberegning. I modsat fald vil kommunens/vandsamarbejdets repræsentanter orientere om den videre proces – herunder at lodsejeren må forvente et indgreb – jf. kommunalbestyrelsens beslutning herom (se procestrin 3).

Checkliste

Nødvendige elementer

- a. Forklaring af beskyttelsesbehov
- b. Lodsejeren fortæller om sin bedrift – herunder navnlig driften, som BNBO'en indgår i
- c. Arronderingsmæssige forhold drøftes, samt muligheder for fremtidig drift – er der eksempelvis ønske om jordbytte?
- d. Drøftelse af konkrete aftalemuligheder og præsentation af et aftaleeksempel
- e. Principper for erstatningsberegning
- f. Afklaring om vilje der er til at indgå en aftale, beslutning om videre forhandlinger
- g. Kommunen orienterer om videre proces: Enten at kommunen sender et 1. tilbud med en erstatningsberegning, eller at dialogen om frivillig aftale ophører.

Nyttige elementer

- To kort over ejendom og BNBO, et med skitse af løsningsmuligheder og et tomt til at skitsere andre løsninger
- Oversigt over kendte aftalemuligheder, eksempler til inspiration:
 - Pesticidfri drift – herunder økologisk landbrug
 - gennemførelse af økologisk omlægningstjek – jf. tillægsaftalen og aftale med Økologisk Landsforening og hvortil den økonomiske ramme er forøget med 1 mio. kr i 2019.
 - Skovrejsning eller anden form for plantering af vedplanter som f.eks. vildtremiser uden brug af pesticider
 - Naturprojekter eller længerevarende braklægning – ekstensivering uden brug af pesticider
 - Aftale om ekstensiv afgræsning uden brug af pesticider
 - Landsbyprojekt (Eksempel: Halkær landsbyfælled jf. artikel i Nibe avis 18. april 2018). Artiklen er vedlagt - Bilag 9.
 - Aftale om ekstensiv afgræsning uden brug af pesticider
 - Køb af areal omfattet af BNBO
- Orientering fra Kommunens/vandsamarbejdets repræsentanter om videre proces, særligt når der fra lodsejers side ikke er ønske at arbejde videre frem mod en aftale.

Eksempler på dokumenter

Materialet må dannes individuelt for hver enkelte ejendom.

I forhold til erstatningsberegning er vedlagt tilbud fra Vandplanudvalget i Aarhus – Bilag 6

6. Dialog om aftalegrundlag

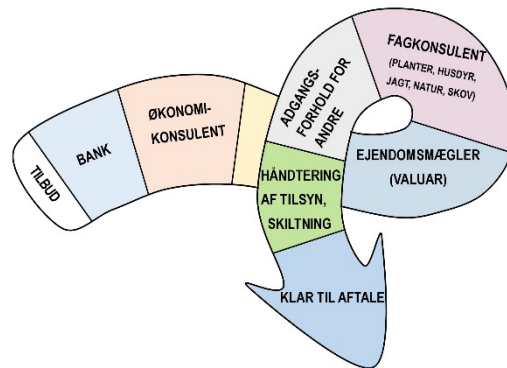
Målet med dette trin i processen er at understøtte afklaring af aftalegrundlaget hos lodsejer.

Lodsejer vil have et behov for at gennemgå kommunens 1. tilbud med sine rådgivere for at vurdere hvad en aftale kan betyde for både driften og værdien af ejendommen. Det må forventes, at der herefter vil være en eller flere forslag til justering af tilbuddet – alternativt, at tilbuddet helt afvises. Der kan f.eks. være tale om ønsker til aftalens ikrafttræden, arronderingsmæssige forhold, særlige ønsker til undtagelser og ønsker til erstatningen. Forslagene sendes til vandsamarbejdet / kommunen eller præsenteres på et møde mellem parterne. Derefter tages der stilling til justeringerne og i det omfang de kan imødekommes udarbejdes der et nyt tilbud til lodsejeren. Omfanget af forhandlingen af typen: tilbud og modforslag, der kan gennemføres, vil være en lokalt bestemt balance mellem ønsket om at få indgået en frivillig aftale, og hensynet til fremdriften i indsatsen og forbruget af ressourcer. Dernæst er der hensynet til den overordnede tidsramme frem til 31. december 2022 hvor arbejdet skal være udført – jf. tillægsaftalen fra januar 2019. Når der kan opnås enighed om en aftale, skal der udformes en endelig aftale – jf. det følgende procestrin 7. Kan der ikke opnås enighed vil kommunens/vandsamarbejdets repræsentanter orientere om den videre proces – herunder, at lodsejeren må forvente et indgreb – jf. kommunalbestyrelsens beslutning herom (se procestrin 3).

Checkliste

Nødvendige elementer

- a. Beregning af tilbud, som fremsendes til lodsejer
- b. Lodsejer vurderer tilbuddet

- c. Evt. justering af tilbud og fornyet vurdering af tilbud – jf. ovenstående illustration. Det vil være en lokal afvejning at afgøre hvor længe der skal forhandles om en aftale, herunder at sætte et tidspunkt for forhandlingens afslutning.

Eksempler på dokumenter

- Tilbud fra Vandplanudvalget i Aarhus – Bilag 6
- Opfølgning på tilbud om frivillig aftale – Bilag 7

7. Endelig aftale

Målet med dette trin i processen er at indgå en juridisk bindende frivillig aftale med lodsejer og vandværk. Udgangspunktet er varige aftaler, som udelukkende kan ophæves af den påtaleberettigede. Begrundelsen er at de boringer, der ønskes beskyttet, regnes som varige indvindinger.

Parterne er kommet til enighed om både økonomi og vilkår samt indhold i den tilknyttede deklaration. Nu skal enigheden udmøntes i skriftlige aftaler og hvor en række formelle ting skal være i orden. Der er eksempler på, at den økonomiske aftale og deklarationen skrives sammen til et dokument og det kan synes at være en forenkling at have begge dokumenter i et. Det er dog vigtigt at være opmærksom på at aftalen om økonomien kun har relevans i relativ kort tid indtil den aftalte engangserstatning er indbetalt på lodsejers konto. Deklarationen med bestemmelserne om BNBO-arealets anvendelse har derimod varig gyldighed. Det tinglyses og vil komme i brug jævnligt i forbindelse med tilsyn med, at deklarationens bestemmelser overholdes. Tilsyn sker som udgangspunkt fra det vandværk eller vandsamarbejde, som underskriver aftalen.

Checkliste

Nødvendige elementer

- a. Aftale om økonomi mellem vandværk og lodsejer
- b. Deklaration med afsnit om:
 1. Deklarationens parter
 2. Formål
 3. Bestemmelser for områdets anvendelse
 4. Kortbilag med de arealer, som omfattes af deklarationen
 5. Retsvirkninger – herunder:
 - i. Tilsynsbestemmelser
 - ii. Misligholdelse og bodsbestemmelser
 - iii. Uenighed
 - iv. Påtaleret

- v. Tinglysning – herunder at deklarationen kommer forud for pantegæld i ejendommen.
- vi. Aftalens ikrafttræden
- c. Aftale om økonomi for tilsyn med frivillige aftaler.

Nyttige elementer

- AFTALEPARADIGME – Bilag 1
Aftaleparadigmet indeholder udelukkende bestemmelser om, at pesticider ikke må anvendes på arealet. Paradigmet har dermed universel karakter.

Eksempler på dokumenter

Eksempler på deklARATIONER til inspiration, Bilag 8a – 8e

Bilagsoversigt

Bilag 1: Aftaleparadigme. Rådighedsindskrækning – ingen brug af bekæmpelsesmidler.

Bilag 2: Sammenstilling af resultater fra spørgeskemaundersøgelse april 2019 v/ KL

KL har indsamlet kommunernes erfaringer med frivillige aftaler om pesticidfri drift. Bilaget visualiserer indholdet af de indsamlede besvarelser. Besvarelser er indsamlet i perioden 9. april til 30. april 2019.

Bilag 3: Referat af møde for interessenter i processen d. 8. maj 2019 i KL-huset.

KL har i forbindelse med processen om indsamling af best practice og udvikling af paradigmer for frivillige aftaler afholdt et interessentmøde med deltagelse fra Næstved, Aalborg og Aarhus Kommuner, Miljøstyrelsen, Miljø- og Fødevareministeriet, SEGES, Landbrug & Fødevarer, og Danske Vandværker.

Bilag 4: Eksempel på handleplan for BNBO v/ Odder Kommune

Materialet er offentligt tilgængeligt som bilag til dagsordenen for mødet i Odder Kommunes Miljø-, Teknik- og Klimaudvalg d. 4. juni 2019.

Bilag 5: Eksempel på indstilling til politisk principbeslutning om ekspropriationshensigt v/ Viborg Kommune. Materialet er offentligt tilgængeligt på kommunens hjemmeside.

Bilag 6: Eksempel på tilbud om frivillig aftale og beregning af kompensation v/ VPU (Foreningen Vandplanudvalget(VPU) i Aarhus Kommune)

Materialet viser et eksempel på første tilbud til lodsejeren om erstatning for frivillig aftale om pesticidfri drift på matriklen, og uddyber baggrunden for beregning samt bestemmelser for arealet efter aftalen.

Bilag 7: Eksempel på opfølgning på tilbud om frivillig aftale v/ Aarhus Kommune.

Bilag 8. Eksempler på deklARATIONER til inspiration.

Bilag 8a: Eksempel på tinglysning af deklARATION for indgået frivillig aftale v/ Esbjerg Vand A/S. Indeholder foruden formelle emner vedr. tinglysning aftale om kompensation og beslutning fra Esbjerg Kommune om meddelelse af påbud hvis der ikke kan opnås enighed om en frivillig aftale med berørte lodsejere.

Bilag 8b: Eksempel på deklARATION for frivillige aftaler til fordel for Frederikshavn Vand A/S v/ Hjørring Kommune. Indeholder bestemmelser om pesticidfri drift på både arealer og bygningslodder. Derud over er der detaljerede bestemmelser om reduktion af nitratudvaskningen til 25 mg nitrat / l henholdsvis 50 mg nitrat / l ud af rodzonen.

Bilag 8c: Eksempel på deklARATION som er en del af udmøntningen af en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse v/ Sønderborg Kommune. Der er desuden detaljerede bestemmelser ved misligholdelse.

Bilag 8d: Eksempel på deklARATION v/ Vandcenter Syd. DeklARATIONEN er benævnt en dyrkningsaftale og indeholder desuden en erstatningsopgørelse.

Bilag 8e: Eksempel på deklARATION v/ Aalborg Kommune. Eksempel på en enkel og kortfattet deklARATIONstekst for både arealer og bygningslodder.

Bilag 9: Artikel fra Nibe Avis om Halkær landsbyfælled, fra 18. april 2018

Bilag 1: Aftaleparadigme

Rådighedsindskrækning – ingen brug af bekæmpelsesmidler.

Matrikel nr.: «matrikel_nr»

Anmelder:

«vandværk»

Beliggende «grunddataAdresse»
«postnummerby»

Deklaration

Rådighedsindskrænkning – ingen brug af bekæmpelsesmidler

Ejer af matr. nr. «matrikel_nr» pålægges herved de, på tilknyttede rids i bilagsbanken, angivne områder samt parceller udstykket derfra følgende servitutbestemmelser, gældende for nuværende og senere ejere:

1. Formål

- at sikre grundvand af høj kvalitet til drikkevandsbrug.
- at sikre at arealerne anvendes på en måde, så grundvandet beskyttes mod forurening med miljøfremmede stoffer.

2. Anvendelsesforhold

Der må ikke forefindes og/eller anvendes bekæmpelsesmidler eller sprøjtemateriel på det deklaraionspålagte område, bortset fra midler godkendt til *økologisk jordbrug*. Undtaget fra dette forbud er opbevaring og anvendelse af bekæmpelsesmidler til indendørs bekæmpelse (også forebyggende) af skadedyr, svampeangreb o. lign. samt opbevaring og anvendelse af bekæmpelsesmidler til udendørs bekæmpelse af rotter o. lign. omkring bygninger og i have-arealer i det omfang midlerne ved anvendelsen placeres i beholdere, fælder, kasser eller lignende og opsamles efterfølgende.

Endvidere tillades opbevaring og anvendelse af produkter til almindelig udendørs og indendørs vedligeholdelse af ejendommens bygninger under hensyn til, at dette ikke udgør en risiko for forurening af grundvandet.

Der må ikke deponeres, håndteres, udsprede eller opbevares forurenede jord, spildevandsslam eller affald på det deklaraionspålagte areal.

I bygningerne og på arealer omfattet af deklaraionen må der ikke indrettes eller drives virksomhed, der kan udgøre en risiko for grundvandsforurening.

Ejerne skal være opmærksomme på, at flyvehavre, bjørneklo, engbrandbæger og lignende ikke må fjernes ved hjælp af bekæmpelsesmidler.

Arealer indenfor en radius på 25 meter fra boringer, der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg, er endvidere omfattet af vilkårene i Miljøbeskyttelseslovens § 21 b.

Anvendelse af pesticider (bekæmpelsesmidler), dyrkning og gødskning må ikke foretages inden for dette areal.

Der udbetales ikke årlig erstatning for 25 meter beskyttelseszoner.

3. Retsvirkninger

3.1 Tilsyn

Den påtaleberettigede eller andre, der har fuldmagt fra den påtaleberettigede, skal mod behørig legitimation og forudgående varsel på minimum to dage til enhver tid have fri og uhindret adgang til arealet for at kontrollere efterlevelse af dyrkningsvilkårene.

Ejeren af arealet har ret til at ledsage eller lade en stedfortræder ledsage kontrolpersonalet. Dog under forudsætning af, at kontrollen derved ikke forsinkes.

Ejeren/brugeren af arealerne skal udlevere relevant dokumentation vedrørende driften på de nævnte materialer, hvis den påtaleberettigede anmoder skriftligt herom. Dokumentationen skal være påtaleberettigede i hænde senest 14 dage efter modtagelsen af anmodningen.

De ulemper, der er forbundet med kontrollen, skal tåles uden erstatning. Der skal dog ydes erstatning, hvis der er forvoldt skade i forbindelse med kontrollen.

3.2 Bortforpagtning

De til enhver tid værende ejere har pligt til at orientere en eventuel forpagter om denne deklaration.

3.3 Misligholdelse

Hvis en eller flere af bestemmelserne i punkterne 1 og 2 overtrædes, betaler de til enhver tid værende ejere en bod til den påtaleberettigede svarende til pr. 1. januar 2016 kr. 8.000 pr. ha., der er omfattet af overtrædelsen. Overtrædelser af de af bestemmelserne i punkterne 1, 2, 3.1 og 3.2, der ikke kan henføres til et areal, takseres med en bod svarende til pr. 1. januar 2016 kr. 10.000 pr. overtrædelse.

Bodsstørrelserne reguleres årligt efter det nettoprisindeks, som beregnes af Danmarks Statistik.

Der udløses bod for overtrædelser pr. påbegyndt dyrkningssæson eller pr. konstateret overtrædelse, hvis der ikke præcist kan angives en dyrkningssæson.

Hvis de nødvendige ekstraomkostninger til tilsynet, som afdækker den manglende overholdelse af driftsvilkårene herunder til fremskaffelse af dokumentation, overstiger tilbagebetalingskravet, kan denne forhøjes, så disse omkostninger dækkes helt.

Bodsbeløbet er eksigibelt (kan inddrives) uden rettergang eller dom, jf. retsplejelovens § 478, når der er forløbet 14 dage efter, at den påtaleberettigede har meddelt, at forbuddet er konstateret overtrådt. Inden for disse 14 dage kan ejeren begære sagen indbragt for voldgift, jf. pkt. 3.4.

Ved opgørelse af bod og tilbagebetaling af kompensation tillægges der renter med den rentesats, der er fastlagt i renteloven. Renterne beregnes fra tidspunktet for meddelelse om bod/tilbagebetalingspligten til modtager af kompensation, og indtil tilbagebetalingen sker.

Ejeren/brugeren af arealet er forpligtet til uden ugrundet ophold skriftligt at give den påtaleberettigede meddelelse om forhold, der kan medføre udbetaling af bod eller tilbagebetaling af kompensationen.

3.4 Uenighed

Uenighed om fortolkning af denne deklaration og de ved denne skabte forhold afgøres ved de almindelige domstole med **xxxxxx** som værneting eller ved voldgift, hvis parterne er enige herom. Ved voldgift afgøres sagen af en af hver af parterne udmeldt voldgiftsmand samt en af retten udmeldt opmand, alt i henhold til reglerne i lov nr. 181 af 24. maj 1972 om voldgift.

Under voldgiften kan der afholdes syn og skøn. Syns- og skønsmand/mænd udpeges af voldgiftsretten efter indstilling af parterne.

Voldgiftsrettens anmodning om indstilling af syns- og skøns mænd skal efterkommes af parterne inden 4 uger. Efterkommes beslutningen ikke, kan voldgiftsretten selv udpege syns- og skønsmand/mænd. Fordelingen af udgifterne til voldgiftsretten og til et eventuelt syn og skøn fastsættes af voldgiftsretten.

3.5 Påtaleret

Påtaleretten i medfør af nærværende deklaration tilkommer x Vand A/S.

3.6 Tinglysning

Med hensyn til de på ejendommen hvilende servitutter henvises til ejendommens blade i tingbogen. Nærværende deklaration respekterer de på ejendommene hvilende servitutter, men ikke pantegæld i ejendommen. Nærværende deklaration tinglyses servitutstiftende på nævnte ejendom uden udgift for ejeren forud for pantegæld.

Aftalen er gældende fra den **xxxxxxx**.

Bilag 2: Sammenstilling af resultater fra spørgeskemaundersøgelse april 2019 v/ KL

KL har indsamlet kommunernes erfaringer med frivillige aftaler om pesticidfri drift. Bilaget visualiserer indholdet af de indsamlede besvarelser. Besvarelser er indsamlet i perioden 9. april til 30. april 2019.

Indledning

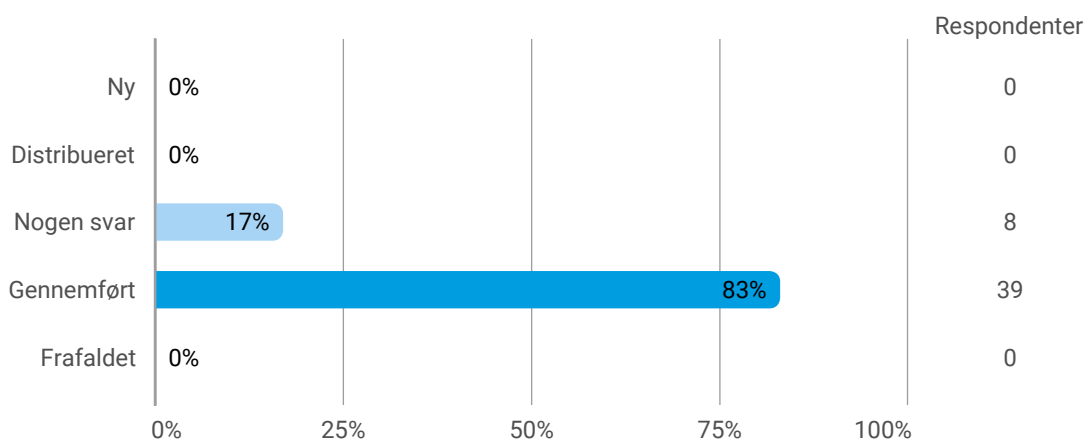
Følgende rapport visualiserer indholdet af indsamlede besvarelser fra spørgeskemaundersøgelsen om kommunernes erfaringer med frivillige aftaler om pesticidfri drift. Besvarelser er indsamlet i perioden 9. april til 30. april 2019.

Målet med rapporten er at give et overblik over kommunernes erfaringer, samt at indsamle kvalitative uddybelser. Der er indsamlet 47 besvarelser fra 46 kommuner.

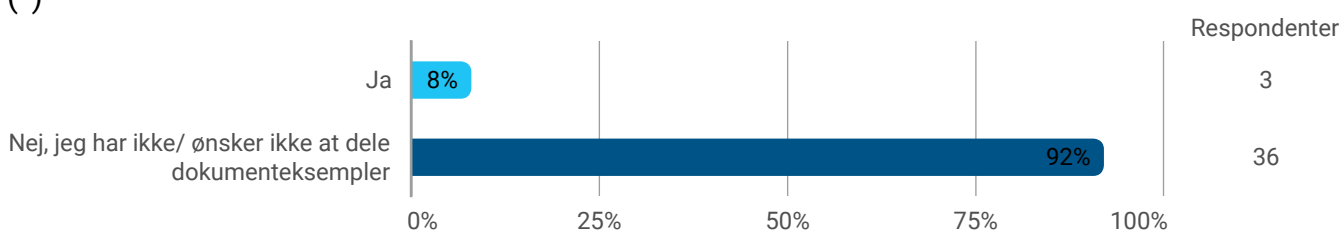
Grundet populationens størrelse og opbygningen af spørgeskemaet, herunder krav til besvarelserne, egner materialet sig ikke til dybere analyse. Fremstillingen bør ikke danne grundlag for andet end overordnede udsagn og kvalitative eksempler på kommunernes erfaringer på området.

Besvarelser

Samlet status

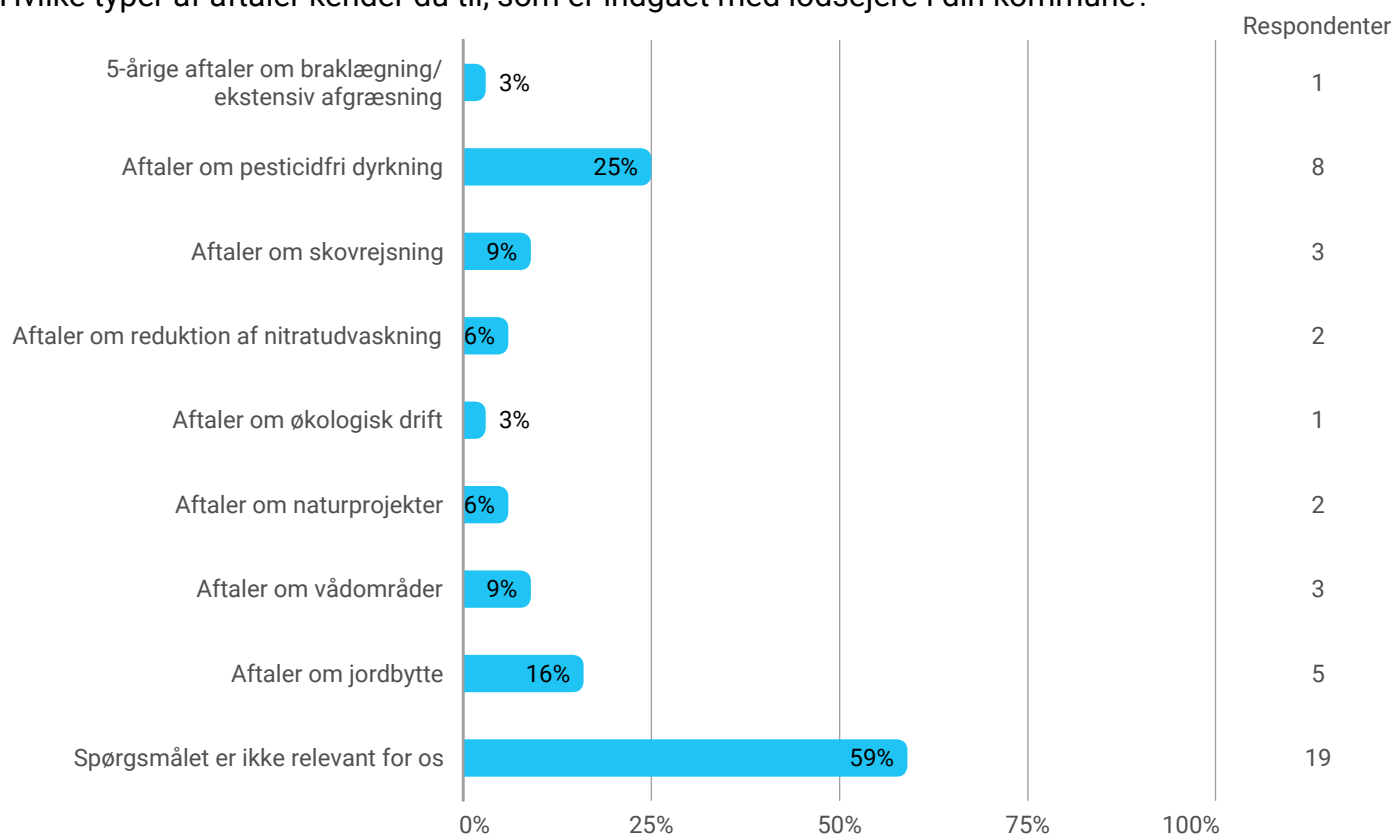

Har du materiale, der kunne være relevante for undersøgelsen, og er du villig til at dele dem med KL? (*)

Typer af frivillige aftaler

Hvilke typer af aftaler kender du til, som er indgået med lodsejere i din kommune?

Hvis du kender til andre typer aftaler, der er indgået, kan du nævne dem her:

- ingen aftaler
- Etablering af vildtremiser indenfor 25m-zonen. Dette på TREFOR VANDs initiativ.
- Vi har ikke indgået frivillige aftaler i forbindelse med indsatsplanarbejdet.
- Der er ikke indgået aftaler
- Aftalen er indgået imellem en vandforsyning og lodsejer. Kommunen har ikke været involveret i aftalen.
- Nordfyns Kommune har ikke kendskab til aftaler der indgået med lodsejer om grundvandsbeskyttelse.
- Hedensted Kommune har endnu ikke indgået nogen aftaler
- Hvis kommunale arealer indenfor OSD og indvindingsoplande til almene vandforsyninger bortforpagtes indarbejdes der i forpagtningsaftalen, at der ikke må anvendes pesticider.
- Der er endnu ikke indgået aftaler i Holbæk Kommune
- Der er ikke indgået nogen aftaler, men spørgsmålet er relevant for os.
- HOFOR har indgået aftaler med lodsejere i BNBO.

Et enkelt mindre vandværk har afsøgt mulighederne for at indgå dyrkningsaftale i BNBO. Afventer nærmere.

- Vi har i Brønderslev Kommune ikke kendskab til indgåelse af sådanne frivillige aftaler.

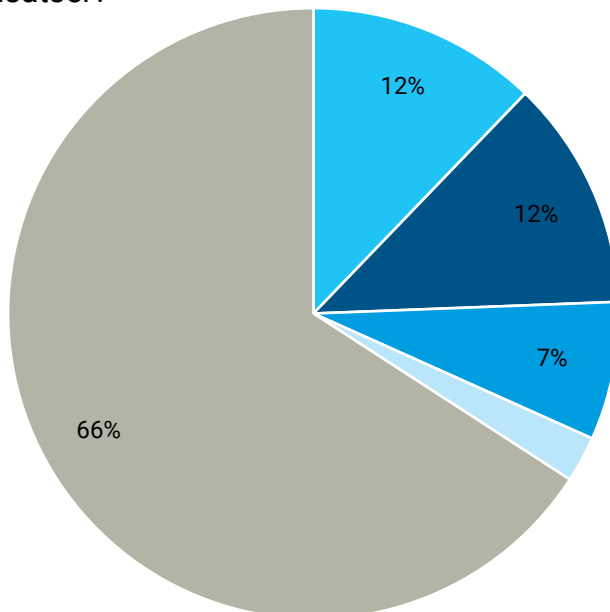
Vi har i kommunen lige fået vedtaget 7 indsatsplaner til grundvandsbeskyttelse med total forbud mod brug af pesticider i BNBO. Arbejdet forestår om indgåelse af sådanne frivillige aftaler.

- Vi har ikke indgået aftaler. (Vi har meget få indvindingsboringer.)
- Der er ikke lavet oplysningskampagne endnu, men det er planen.
- jordkøb, 1-årig aftale, Landsbyprojekt
- Ingen aftaler er truffet
- Aftale om reduktion af nitrat (blev aldrig indgået)

- Jeg har kun kendskab til, at nogle vandværker har indgået mundtlige aftaler med nogle landmænd om ikke at sprøjte nær boringerne - dvs længere væk end de 25 meter men ikke nødvendigvis indenfor hele BNBO. Aftalerne er indgået før der var tale om BNBO.
- Ikke at dyrke BNBO og 25 m zone.
- Lodsejraftaler om anlægning af stier og pleje af disse.
- Vi har ikke lavet aftaler endnu
- Nogle af aftalerne om nitratreduktion og pesticidfri drift er tidsbegrænsede (typisk 5-årige) andre er varige.

Barrierer

Hvilke barrierer er I stødt på i arbejdet med at indgå aftaler med lodsejere om grundvandsbeskyttelsesindsatser?

- Lodsejeren forlangte en for høj erstatning
- Uenighed med lodsejeren om nødvendigheden af indsatser
- Manglende forberedelse til drøftelserne fra vores side
- Manglende ressourcer til et længere forhandlingsforløb
- Uenighed om arrondering
- Uenighed om aftalens varighed
- Spørgsmålet er ikke relevant for os

Andre barrierer, I har mødt

- Et vandværk har haft store problemer med en aftale med en landmand som ville have en uforholdsmæssig stor erstatning.
- Kommunen har ikke indgået nogle aftaler.
- Vi ser udfordringen med meget små vandværker uden penge som en barriere. Det er ikke indstillet på eller har mulighed for at udbetale erstatning trods et behov for beskyttelse
- Hillerød Kommune har ikke været ude som forhandlingspart
- Boringer ligger i byzone ved erhverv og boliger og muligheden for at begrænse pesticidforbrug er ikke afsøgt inden for de nye lovgivningsmæssige rammer endnu. Vi har ikke kunnet regulere det efter miljøbeskyttelsesloven § 26 a. Vores hidtidige plan har været at gennemføre informationskampagner inden for BNBO.
- HOFOR har forsøgt med frivillige aftaler om pesticidfri drift for afgrænset opland til deres nogle af deres kildepladser her i kommunen. Jeg har oplevet det således at det primær er hobbylandbrug (hestehold mm) som det er muligt at indgå aftaler med. Større landbrug henvender sig til deres organisation (vkst) og de rådede landbrugene til at lade være med at indgå aftaler, da det vil forringe deres ejendomsværdi.
- Jeg har forsøgt på vegne af 3 vandværker, der har i alt 4 kildepladser langs lokalbanen, at indgå en frivillig aftale med lokalbanen om ikke at sprøjte indenfor BNBO - men uden held. Lokalbanen har kun ville respektere 25 meters zonen men ikke BNBO.
- Ingen erfaring på grundvandsområdet.
- Umuligt (ressourcemæssigt) at gennemføre aftaler i byområder (for mange parceller) grundet krav om enkeltsagsbehandling.

Filter: Hvilke barrierer er I stødt på i arbejdet med at indgå aftaler med lodsejere om grundvandsbeskyttelsesindsatser? = [Lodsejeren forlangte en for høj erstatning]

Hvordan har I fået flyttet de barrierer, I har mødt?

(eks. gennem samarbejde med en rådgiver om beregningen af erstatning, forklaring af grundvandets sårbarhed netop det aktuelle sted)

- Der er ikke blevet indgået aftaler
- Tid til forhandlingen
Vi gør meget ud af at finde den rigtige pris
- Tæt samarbejde med vandforsyningerne og berørte parter.
Vi benytter allerede rådgivere til
 - erstatningsberegning,
 - vurdering af nødvendighed,
 - juridisk bistand.Afholder møder med berørte parter, herunder deltager i borgermøder, hvor der bl.a. fremlægges eksempler på tidligere indgåede aftaler. Drøfter problemstillinger i Erfa-netværk.

Filter: Hvilke barrierer er I stødt på i arbejdet med at indgå aftaler med lodsejere om grundvandsbeskyttelsesindsatser? = [Uenighed med lodsejeren om nødvendigheden af indsatser]

Hvordan har I fået flyttet de barrierer, I har mødt?

(eks. gennem samarbejde med en rådgiver om beregningen af erstatning, forklaring af grundvandets sårbarhed netop det aktuelle sted)

- Der er ikke blevet indgået aftaler
- Tid til forhandlingen
Vi gør meget ud af at finde den rigtige pris
- De blev aldrig flyttet
- Tæt samarbejde med vandforsyningerne og berørte parter.
Vi benytter allerede rådgivere til
 - erstatningsberegning,
 - vurdering af nødvendighed,
 - juridisk bistand.Afholder møder med berørte parter, herunder deltager i borgermøder, hvor der bl.a. fremlægges eksempler på tidligere indgåede aftaler. Drøfter problemstillinger i Erfa-netværk.

Filter: Hvilke barrierer er I stødt på i arbejdet med at indgå aftaler med lodsejere om grundvandsbeskyttelsesindsatser? = [Manglende forberedelse til drøftelserne fra vores side]

Hvordan har I fået flyttet de barrierer, I har mødt?

(eks. gennem samarbejde med en rådgiver om beregningen af erstatning, forklaring af grundvandets sårbarhed netop det aktuelle sted)

Filter: Hvilke barrierer er I stødt på i arbejdet med at indgå aftaler med lodsejere om grundvandsbeskyttelsesindsatser? = [Manglende ressourcer til et længere forhandlingsforløb]

Hvordan har I fået flyttet de barrierer, I har mødt?

(eks. gennem samarbejde med en rådgiver om beregningen af erstatning, forklaring af grundvandets sårbarhed netop det aktuelle sted)

- Tæt samarbejde med vandforsyningerne og berørte parter.
Vi benytter allerede rådgivere til
 - erstatningsberegning,

- vurdering af nødvendighed,
- juridisk bistand.

Afholder møder med berørte parter, herunder deltager i borgermøder, hvor der bl.a. fremlægges eksempler på tidligere indgåede aftaler. Drøfter problemstillinger i Erfa-netværk.

Filter: Hvilke barrierer er I stødt på i arbejdet med at indgå aftaler med lodsejere om grundvandsbeskyttelsesindsatser? = [Uenighed om arrondering]

Hvordan har I fået flyttet de barrierer, I har mødt?

(eks. gennem samarbejde med en rådgiver om beregningen af erstatning, forklaring af grundvandets sårbarhed netop det aktuelle sted)

Filter: Hvilke barrierer er I stødt på i arbejdet med at indgå aftaler med lodsejere om grundvandsbeskyttelsesindsatser? = [Uenighed om aftalens varighed]

Hvordan har I fået flyttet de barrierer, I har mødt?

(eks. gennem samarbejde med en rådgiver om beregningen af erstatning, forklaring af grundvandets sårbarhed netop det aktuelle sted)

- Tæt samarbejde med vandforsyningerne og berørte parter.

Vi benytter allerede rådgivere til

- erstatningsberegning,
- vurdering af nødvendighed,
- juridisk bistand.

Afholder møder med berørte parter, herunder deltager i borgermøder, hvor der bl.a. fremlægges eksempler på tidligere indgåede aftaler. Drøfter problemstillinger i Erfa-netværk.

Filter: Hvilke barrierer er I stødt på i arbejdet med at indgå aftaler med lodsejere om grundvandsbeskyttelsesindsatser? = [Spørgsmålet er ikke relevant for os]

Hvordan har I fået flyttet de barrierer, I har mødt?

(eks. gennem samarbejde med en rådgiver om beregningen af erstatning, forklaring af grundvandets sårbarhed netop det aktuelle sted)

Filter: har besvaret "Andre"

Hvordan har I fået flyttet de barrierer, I har mødt?

(eks. gennem samarbejde med en rådgiver om beregningen af erstatning, forklaring af grundvandets sårbarhed netop det aktuelle sted)

- Der er ikke blevet indgået aftaler
- Tid til forhandlingen

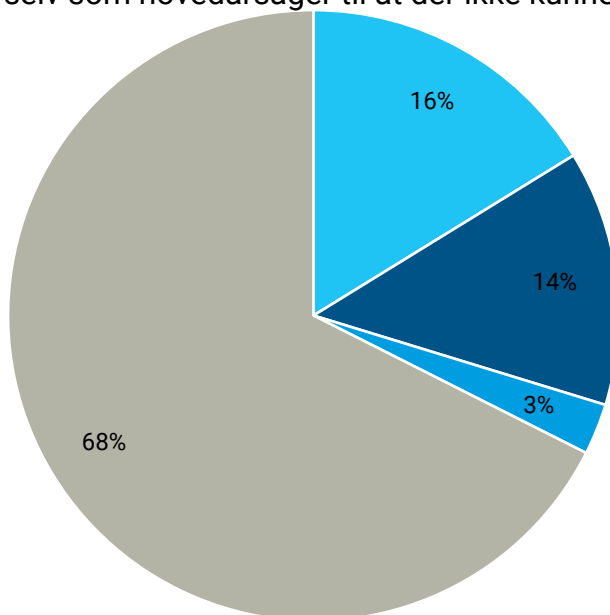
Vi gør meget ud af at finde den rigtige pris

- HOFOR havde Orbicon til at forklare og beregne. Orbicon kom på besøg på de ejendomme som udviste interesse. Så der blev som jeg opfattede forløbet, ikke flyttet grænser.
- De blev aldrig flyttet
- Tæt samarbejde med vandforsyningerne og berørte parter.
Vi benytter allerede rådgivere til
- erstatningsberegning,

- vurdering af nødvendighed,
- juridisk bistand.

Afholder møder med berørte parter, herunder deltager i borgermøder, hvor der bl.a. fremlægges eksempler på tidligere indgåede aftaler. Drøfter problemstillinger i Erfa-netværk.

Hvilke barrierer opfatter du selv som hovedårsager til at der ikke kunne laves en aftale?

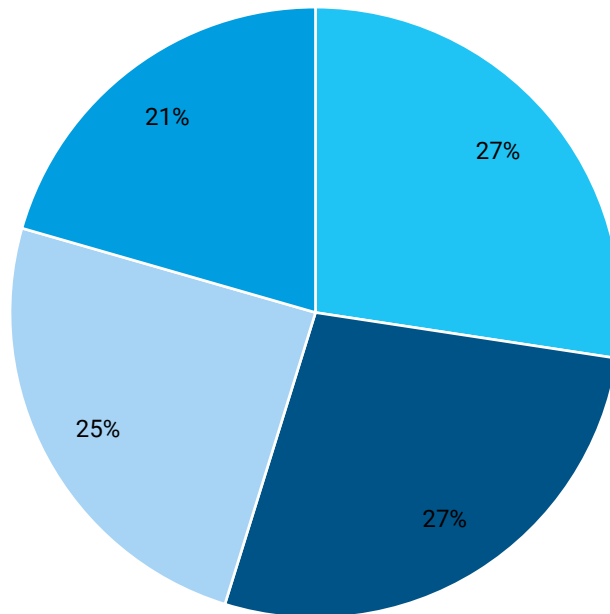
- Lodsejeren forlangte en for høj erstatning
- Uenighed med lodsejeren om nødvendigheden af indsatser
- Manglende forberedelse til drøftelserne fra vores side
- Manglende ressourcer til et længere forhandlingsforløb
- Uenighed om arrondering
- Uenighed om aftalens varighed
- Spørgsmålet er ikke relevant for os

Andre barrierer, der udgør primære udfordringer for en aftale

- Det er meget relevant om kommunalpolitikkerne ønsker, at der skal indgås aftaler. Om man f.eks. ikke ønsker at genere nogen med aftaler og påbud med mindre det er et lovkrav.
- vi ser ovenstående som virkelig gode bud på barrierer
- Lige nu er den største barriere, at vi afventer afgørelserne i diverse klagesager og retssager.
- Kommunen var ikke involveret i HOFORs projekt. Men jeg forestiller mig at pris er en afgørende faktor. Ligeledes er forhandlerens viden og troværdighed afgørende. Jeg mener at landboforeningerne skal involveres, så når deres medlemmer henvender sig om en given frivillig aftale, så kan landbo foreningen støtte op om aftalen. Derudover er de skattemæssige forhold også afgørende. Lodsejer vil have det som et påbud, så der kan opnås skattemæssige fordele. Det ville være en stor hjælp, hvis KL vil præcisere hvilke muligheder kommunen har.
- POLITISK VILJE OG PRIORITERING
- På sigt er der ikke afsat midler til kommunens arbejde med at få gennemført de nødvendige indsatser.

Forudsætninger for succes

Ud fra Jeres erfaringer, hvad er så de vigtigste forudsætninger for, at en kommune eller en vandforsyning kan lykkes med indgåelse af aftaler om grundvandsbeskyttelsesindsatser ?

- Solidt kendskab til rammen og det kommunale mandat for forhandlingerne om en aftaleindgåelse
- Kendskab til finansieringsmodel for mulige aftaler
- Imødekommende indstilling til lodsejerens ønsker til aftalens udformning
- Spørgsmålet er ikke relevant for os

Andre

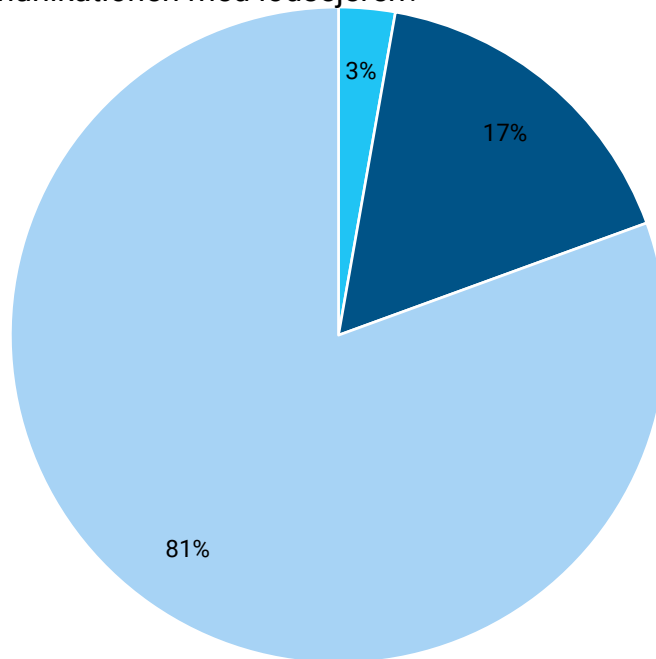
- God dialog og tillid i forhold til landbruget og deres branceforening
- I Næstved Kommune har vi kun aftaler jf. 25 meter beskyttelseszone, hvilket er lovbestemt og taksten fastsat i bekendtgørelsen. Enkelte vandværker har opkøbt arealerne og andre vandværker betaler kompensation til lodsejere. Denne løsning kunne videreføres til at omfatte BNBO områderne på lige vis. (Taksten er fastsat i bekendtgørelsen og skal ikke forhandles.)
- Alle tre punkter ser vi som meget relevante og forudsætninger for at en forhandling kan lykkes, men punkt ser vi som vigtigst. Vi kunne godt ønske os et mere tydeligt kommunalt mandat. Pt. er det meget løst hvad vi i kommunerne kan foretage os.
- Det er ikke en erfaring opnået fra dette område, men fra andre lignende.
- Tid. Det er meget ressourcekrævende.

Det kræver kompetencer i forhold til forståelse af lodsejers landbrugsmæssige forhold

- Tid til forhandlingen
- At Landboforeningen ikke blokerer
- Skabeloner, eksempler mv vil være en hjælp. Ikke bare for kommunen, men også for lodsejere, så de ved, at det er en skabelon, takst mv. der benyttes over hele landet og ikke kan føle sig snydt.
- Vilje og prioritering
- Dette mangler i forhold til BNBO
- Alle tre dele er vigtige. Ligeledes at lodsejerne forstår nødvendigheden af indsatserne. Samt imødekommende indstilling til lodsejerens ønske om tidspunktet for aftalens indgåelse.

Kommunikation

Hvor formelt tilgår I kommunikationen med lodsejeren?

- Vi har en dokumenteret praksis, som vi følger
- Vi arbejder udelukkende erfaringsbaseret
- Spørgsmålet er ikke relevant for os

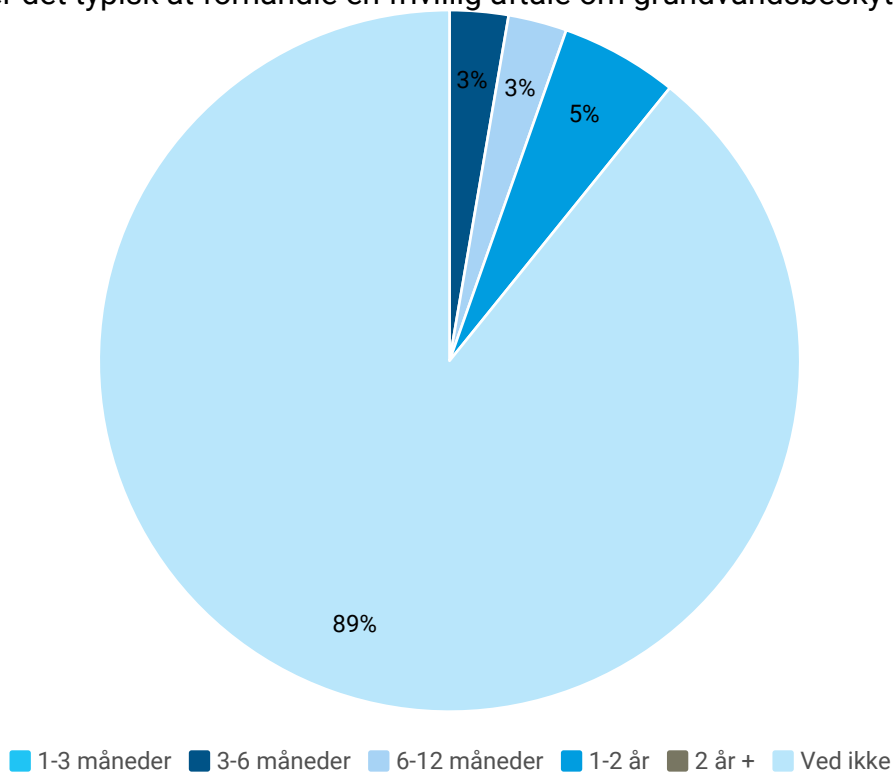
Hvordan identificerer I løsninger, der er interessante for lodsejeren?

Du er velkommen til at tage udgangspunkt i et enkelt eksempel.

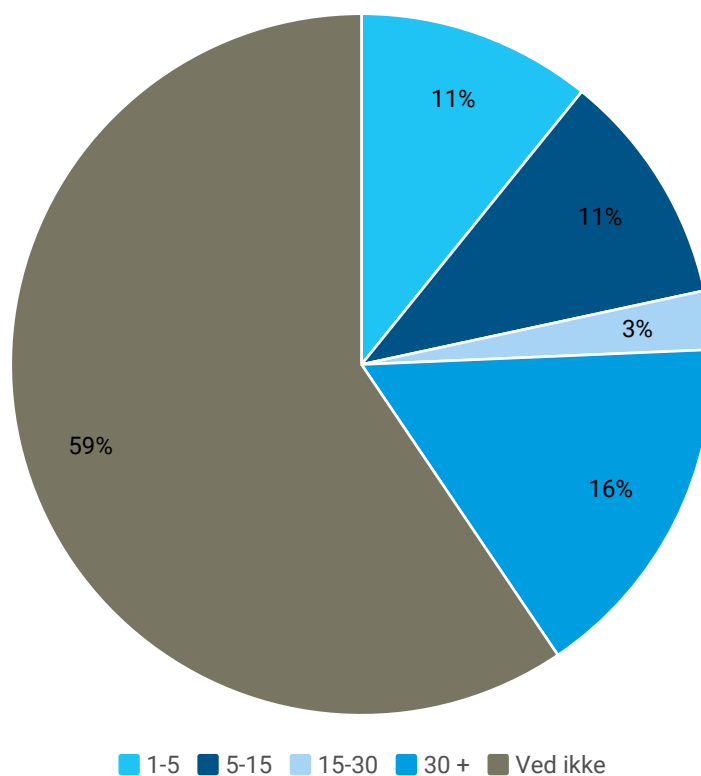
- Vi har opstartet dialogen med én lodsejer og vi "føler os frem" mht. hvordan han og vandværkerne skal håndteres. Det er svært at komme til enighed om en løsning uden at have penge at forhandle med - når værkerne ikke er indstillet på at bruge penge til beskyttelse.
- Vi vil altid gå venligt, proft og imødekommende til en lodsejere - dialog i øjenhøjde osv.
- Ingen erfaring. ingen dokumenteret praksis.
- Bl.a. ved køkkenbordsmøder.

Tidshorisont

Hvor lang tid tager det typisk at forhandle en frivillig aftale om grundvandsbeskyttelse?

Hvor mange frivillige aftaler om grundvandsbeskyttelse regner i med at skulle lave inden udgangen af 2022?

Bilag 3: Referat af møde for interessenter i processen d. 8. maj 2019 i KL-huset.

KL har i forbindelse med processen om indsamling af best practice og udvikling af paradigmer for frivillige aftaler afholdt et interessentmøde med deltagelse fra Næstved, Aalborg og Aarhus Kommuner, Miljøstyrelsen, Miljø- og Fødevareministeriet, SEGES, Landbrug & Fødevarer, og Danske Vandværker.

Referat

Interessentmøde for paradigmer for pesticidfri drift i BNBO

KL-huset d. 8. maj 2019, lokale S-06

Deltagere:

Pia Diana Skov Petersen, Næstved Kommune
Lise Højmosen Kristensen, Aalborg Kommune
Anne Schelde Pårup, Aarhus Kommune
Carsten Fabricius, SEGES
Rikke Krogshave Laursen, SEGES
Søren Thorndal Jørgensen, Landbrug & Fødevarer

Robert Jensen, Danske Vandværker
Julie Skak, Miljø- og Fødevarerministeriet
Katrine Foss-Pedersen, Miljøstyrelsen
Phillip Grønder Pedersen, Miljøstyrelsen
Niels Philip Jensen, KL
Mia Greve, KL (Referent)
Thorben Enghart Jørgensen, KL / Odense Kommune

Bordrunde med interessenternes vinkel på arbejdet

Danske Vandværker ønsker en [vejledende] aftaletekst der faciliterer frivillighed.

Landbrug & Fødevarer ønsker succes med de frivillige aftaler. De ser mere et procesproblem end modvilje mod aftaler. Det bekymrer, at vejledning og lovgivning udarbejdes samtidigt. De gør opmærksom på at andre aspekter end erstatningsstørelsen er vigtige for landmanden, f.eks. formidlingen.

Skitse til flow-diagram for proces for en frivillig aftale

Tinglysning

Næstved påpeger at udviklingen ikke altid følger vandforsyningsplanerne. Særligt for vandværker, der skal have deres tilladelse fornyet om 8-10 år, kan være svære at tinglyse bestemmelser knyttet til boringerne. Der er jo ikke kan garanti for den fortsatte anvendelse.

Miljøstyrelsen pegede på at dette er forhold, som kan indgå i risikovurderingen, hvis kommunen vurderer det nødvendigt.

Dialog

SEGES understreger nødvendigheden af teknisk, faglig underretning af landmændene om baggrunden for nødvendigheden af aftalen. Opkald og møder kan afholdes i flere omgange. [tegning af cirkulært forløb] I denne proces involveres også landmandens kreditforening, bank, skatterådgiver mfl.

Danske Vandværker udtrykker, at vandværkerne bør involveres så tidligt som muligt. Vandværks- og grundvandssamarbejder er en fordel i tilgangen.

SEGES har ønsker om at udarbejde taskforce eller virkemiddelkatalog til at assistere landmandens overblik – men ingen midler hertil. Derudover er det SEGES' indtryk, at de fleste landmænd der rammes vil have en interesse i at sælge jorden fra. SEGES anbefaler sideløbende processer med flere landmænd inden for et område, SEGES peger på at dialog med landboforeningen mindsker mistænksomheden og øger flow.

Aalborg Kommune påpeger, at kommunens egne processer kan også give flere "ture i cirklen".

Aarhus oplever, at manglende forhandlingsgrundlag pga. restriktive mandater ift. økonomien kan stagnere en proces – men systemet er til for at sikre ligebehandling. SEGES mener godt at landmændene har forståelse for differentiering i erstatning alt efter jordens placering etc.

Orienteringsmøder

Danske Vandværkers indgang til processen er gennem vandrådene. Der er typisk allerede landmænd repræsenteret i vandrådene. Landbrug & Fødevarer har ingen indsigelser mod fælles orienteringsmøder.. Der er udbredt støtte i rummet til, at et fælles orienteringsmøde for vandværker og landmænd virker godt.

Der er forskellige erfaringer med modtagelsen af orienteringsmøder på baggrund af kun en tids- og projektplan. Det kan være et godt udgangspunkt, men også skabe frustration. Her gør det en forskel, om det er landboforeningen eller den individuelle landmand, der er repræsenteret. Danske Vandværker udtrykker at de er begejstrede for en tidlig start af processen.

Sammenhæng med indsatsplaner

Både Næstved og SEGES kommenterer på fordelene ved at kunne lave én enkelt aftale. Næstved bemærker at det kan forvirre, hvis lodsejeren er forpligtet under BNBO, men ikke under indsatsplanen. SEGES bemærker muligheder for fleksibilitet ved BNBO'er der har lavere risiko.

Endelig aftale

Der bør være mulighed for at aftalen kan revurderes såfremt vilkårene for BNBO'en ændrer sig.

Danske Vandværker forestiller sig forskellige aftaleskabeloner, eksempelvis midlertidige aftaler, og en usikkerhedsklausul.

Støtteordninger

Landmanden kan møde udfordringer med dobbeltstøtte.

Tilsyn

Tilsynsopgaven hos kommunen dækker normalt kun opbevaring og ikke sprøjtebeviser og specifikke sprøjtemidler. I Aalborg Kommune fører grundvandssamarbejderne tilsyn efter tinglyst aftale og bodsbestemmelse, men det er ikke i Danske Vandværkers interesse, at den opgave ligger hos vandværkerne.

Deadline

Der findes en naturlig deadline for hvor længe dialogen plausibelt kan fortsættes. Den kan evt. understreges i vejledningen.

Resultater af spørgeskema

Der spørges ind til kommunedubletter og regionalfordeling. KL følges op hos kommuner, som ikke har svaret, men som der er viden om har arbejdet med frivillige aftaler.

Behandling af eksempler

Dokumenterne er sendt ud til deltagerne sammen med præsentationerne fra mødet.

Bilag 1: "Beregning af kompensation for rådighedsindskrænkning ved pesticidfri drift" v/ VPU

Bilaget er et relevant eksempel. Der rettes opmærksomhed mod at mindre vandværker ikke vil have tilsvarende ressourcer til at tilbyde eks. rådgivning. Eksemplet kan danne afsæt for en tjekliste, som omfatter 1) "nødvendige elementer" og 2) "andre nyttige elementer".

Man bør være opmærksom på kobling mellem BNBO og sårbare områder uden for BNBO, det vil være hensigtsmæssigt at lukke en samlet aftale i stedet for en delaftale. Detaljeret "vejledning" om afgrødevalg og dyrkning herunder uddybende afsnit om alternative afgrøder kan professionelle landmænd opleve nedladende, mens andre landmænd oplever det hjælpsomt. Sådan vejledning bør aftales med landmanden, som ofte vil have glæde et afsnit om f.eks. dispensation til bekæmpelse af flyvehavre, bjørneklo og lign.

Tjeklisten kan bl.a. indeholde en beregningsmodel/grundlag, retsvirkning, arealtegning, ekspropriationsvilkår, landmandens særaftaler.

Bilag 2: [Varsel om] Pålæg om pesticidfri drift v/ Aarhus Kommune

Bemærk at bilaget på mødet var pålægget om pesticidfri drift, mens udgangspunktet for diskussionen var varslet herom.

Aarhus Kommune understreger i deres kommunikation med lodsejeren muligheden for at lave frivillig aftale. De oplever at nogle processer resulterer i frivillige aftaler når truslen om påbud er tilstrækkeligt overhængende.

Vandværkerne og landbrugets organisationer kan assistere i at kommunikere at "kommunal beslutning om vilje til ekspropriation" er nødvendigt for at sikre skattefritagelse. Varslingens informerende funktion, herunder klagemulighed m.m., er dog nødvendig.

Bilag 3 og 4: Deklarationer om sprøjtefrie arealer v/ Aalborg Kommune og Sønderborg Kommune

Aalborg anvender deres deklaration til tinglysning på arealer som kommunen sælger. Aftalen er privatretlig, og danner grundlag for tilsyn, bod, mv. Dokumentet er fremsendt for at vise elementer, man bør tage stilling til i udarbejdelsen af en frivillig aftale.

Samarbejder mellem mindre vandværk kunne samle ressourcer til tilsyn.

Afrunding/ bemærkninger

Ministerens hyrdebrev fortæller at loven træder i kraft 1. januar 2020. En stor del af opgaven er stadig risikovurderingen, forløbende de frivillige aftaler.

Med udgangspunkt i den eksisterende lovgivning pålægges kommunerne i fase 1 frem til og med 2022 at gennemgå alle BNBO på landbrugsjord og BNBO på øvrige arealer, hvor der anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål, mhp. at vurdere behovet for yderligere indsatser som fx at flytte boringen eller at indgå aftaler om pesticidfri drift, stop for dyrkning af jorden eller egentligt opkøb af jorden.

Det bemærkes at man bør forholde sig til eksisterende 25 m zoner og deres eventuelle bortfald ved indgåelse af en aftale.

Afreportering fra kommuner til stat vil ske via særligt IT-værktøj, som er under udarbejdelse.

KL's produkt "*paradigmer for pesticidfri drift i BNBO*" udformes som et procesdiagram, hvor der dannes en tjekliste på relevante elementer i de enkelte procestrin. Tjeklisten opdeles i to afsnit "need to" og "nice to". Til hvert procestrin leveres eksempler på tekster, som har været brugt et sted i landet; (dog under den forudsætning, at KL har kunnet identificere et sådant eksempel). I det omfang eksemplet er brugt i en særlig sammenhæng beskrives denne kontekst.

Der er enighed blandt kommunerne om at de foretrækker muligheden for selv at tilpasse aftaler og proces frem for at få præsenteret en skabelon eller et paradigme.

Der er udtrykt bekymring for tidshorisonten.

Miljø- og Fødevareministeriet noterer sig de stillede spørgsmål.

Bilag 4: Eksempel på handleplan for BNBO v/ Odder Kommune

Materialet er offentligt tilgængeligt som bilag til dagsordenen for mødet i Odder Kommunes Miljø-, Teknik- og Klimaudvalg d. 4. juni 2019.

Notat**Odder Kommune - Miljø & Teknik
Grundvandsbeskyttelse****Handleplan for BNBO**

Projekt nr.: 10402197
Dokument nr.: 1231632328
Version 3
Revision

Udarbejdet af ULLL, CTH
Kontrolleret af ULLL
Godkendt af CTH

1 Baggrund

Miljø-, Teknik- og Klimaudvalget i Odder Kommune besluttede 19. februar 2019¹, at der skal udarbejdes en konkret handleplan for grundvandsbeskyttelse i de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Handleplanen skal sigte på frivillige aftaler, subsidiært BNBO efter Miljøbeskyttelsesloven § 24.

Odder Kommune ønsker at effektuere beskyttelse i BNBO ved otte udvalgte vandværker i kommunen. De syv af vandværkerne er i vandforsyningsplanen udpeget som såkaldte områdevandværker. Nærværende handleplan omfatter følgende aktiviteter:

- Udvælgelse af vandværker og borer, hvor beskyttelse kan blive aktuelt.
- Risikovurdering (pesticider og nitrat) og proportionalitetsvurdering.
- Deklarationstekst / påbudstekst.
- Aftale med vandværker.
- Aftale med lodsejere
 - Informationsbrev til lodsejere.
 - Møde med lodsejere.
 - Tilpasning af BNBO til brugsgrenser.
 - Erstatningsopgørelse.
- Politisk behandling.

Den 11. januar 2019 blev partierne bag pesticidstrategi 2017-2021 enige om en ny tillægsaftale, der skal sikre, at danskernes drikkevand ikke forurenes med pesticider. Aftalen har bl.a. til formål at reducere risikoen for nedsivning af pesticider i BNBO. Denne handleplan forholder sig derfor også til, hvordan de enkelte aktiviteter vil være påvirket af den kommende vejledning og lovændringer.

Odder Kommune har i 2014 fået udarbejdet BNBO-handleplaner for hovedparten af kommunens vandværker, som konkluderer om og hvor der skal ske en beskyttelse. Handleplanerne indeholder bl.a. risikovurderinger, proportionalitetsvurderinger og tilpasning af BNBO til brugsgrenser. Disse

1

<http://polweb.nethotel.dk/Produkt/PolWeb/default.asp?p=odder&page=document&docId=65945&itemId=65999>

vurderinger skal dog udvides, så de lever op til kravene i BNBO-vejledningen (høringsudgaven).

2 Ny lovgivning vedr. BNBO

Tillægsaftalen til pesticidstrategi 2017-2021 medfører bl.a., at kommunerne skal gennemgå alle BNBO. Dvs. at de skal foretage konkrete risikovurderinger og sikre lokalforankrede løsninger i samarbejde med vandforsyninger og lodsejere. Efter 2022 er aftalekredsen villige til at give et sprøjteforbud i BNBO såfremt kommunerne ikke er kommet i mål med beskyttelsen mod forurening med pesticider i BNBO.

Tillægsaftalen udmøntes i et lovforslag, som forventes i høring fra maj til juni 2019. Det forventes fremsat oktober 2019 med ikrafttrædelse 1. januar 2020.

Staten har i marts 2019 sendt en "BNBO-vejledning"² i høring, *Vejledning om vurdering af indsatser rettet mod erhvervsmæssig brug af pesticider i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)*.

Vejledningen beskriver bl.a. en række parametre, som Miljøstyrelsen vurderer er relevante at lade indgå i en konkret risikovurdering og stillingtagen til behov for yderligere indsats. Vejledningen beskriver desuden, hvordan indsatsen kan gennemføres i praksis, fx gennem frivillige aftaler eller ved brug af påbud, samt sammenhæng mellem indsats i BNBO og øvrig indsats for beskyttelse af drikkevandsressourcen.

Vejledningen supplerer den eksisterende BNBO-vejledning fra 2007 og efterfølgende præciseringer, og er udarbejdet til brug for kommunernes arbejde med at gennemgå alle BNBO med henblik på at vurdere behovet for yderligere indsatser for at reducere risikoen for forurening fra erhvervsmæssig brug af pesticider, jf. tillægsaftalen.

3 Udvælgelse af vandværker og boringer

I forbindelse med udarbejdelse af BNBO-handleplaner i 2014 blev nedenstående kriterier anvendt til fastlæggelse af, ved hvilke boringer der skal gennemføres beskyttelse i BNBO:

- der er tilknyttet vandværker, der er udpeget som områdevandværk i Odder Kommunes vandforsyningsplan³
- der er tilknyttet vandværker, som forsyner mere end 300 forbrugere
- der er tilknyttet vandværker, som har eller vurderes at kunne udbygges til en kapacitet, så antallet af forbrugere kan øges væsentligt
- der er filtersat i et væsentligt magasin indenfor OSD
- der er tilknyttet et vandværk med en strategisk geografisk beliggenhed i forhold til forsyningsstrukturen
- der er tilknyttet et vandværk, der indvinder mere end 50.000 m³/år.

² <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/62810>

³ http://planportal.odder.dk/dk/vand/vandforsyningsplan_2016/indledning/

Ovenstående kriterier er opfyldt for boringerne til otte vandværker. Herunder syv vandværker som i vandforsyningsplanen er udpeget som områdevandværker samt Dyngby Strands Vandværk (Tabel 1). Det er disse vandværker med tilhørende boringer, der indgår i handleplanen.

Tabel 1: Prioriterede vandværker og boringer i Odder Kommune.

Vandværker	Boringer (DGU nr.)
Kildepladsen	108.252
Dyngby Strands Vandværk	99.563, 99.413, 99.983
Hundslund Vandværk	107.906, 107.907, 107.1229
Odder Vandværk, Fillerup Nord, central og syd	99.802, 99.305 99.292, 99.327, 99. 371, 99.952
Odder Vandværk, Boulstrup Kildeplads	108.151, 108.153, 108.162
Stenkalven Vandværk Tunø	100.14
Vandværket Skovkilden	108.209, 108.424
Tunø Bys Vandværk	100.37, 100.59

Ved tre af vandværkerne er der etableret nye indvindingsboringer efter at Odder Kommunes risikovurdering blev foretaget. Der mangler således en risikokovurdering for disse boringer.

Handling: Aktiviteten med udvælgelse af vandværker og boringer er gennemført.

4 Risikovurdering og proportionalitet

4.1 Risikovurdering mht. pesticider

Indenfor hvert BNBO skal pesticidrisikoen vurderes. Der er i forbindelse med den førnævnte sårbarhedsvurdering af BNBO i Odder Kommune foretaget en vurdering af beskyttelsesbehovet (med undtagelse af tre nye boringer). Efterfølgende er "BNBO vejledningen" kommet i høring. Denne indeholder en tjekliste over parametre, der skal inddrages i risikovurderingen. Det er ikke alle disse, der er inddraget i den tidligere risikovurdering. Derfor skal den eksisterende risikovurdering udbygges, så den opfylder kravene i den nye vejledning. I samme omgang vurderes behovet for beskyttelse på de tilstødende arealer og privates brug af pesticider.

Følgende skal vurderes i forhold til beskyttelse mod pesticider i BNBO:

- Det fremgår ikke af sårbarhedsvurderingen af BNBO i Odder Kommune, om der er særlig risiko overfor pesticider eller nitrat. Dette skal derfor vurderes.
- Det skal tjekkes, at alle punkter i vejledningens "tjekliste" er medtaget i vurderingen. Særligt bemærkes følgende:
 - Dæklag (vandmættet ler) tæt på boringer og længere væk skal vurderes. I forhold til pesticider kan der være risiko for sprækketransport i de øverste op til 10 meter ler, som ikke er vandmættede. Omfanget af sammenhængende lerlag beskrives hvis muligt.
 - Vandets alder og sårbarhed vurderes ved hjælp af tidsserier over sulfat- og nitratkoncentration samt ionbytning og forvittringsindeks, miljøfremmede stoffer og vandets alder beregnet med grundvandsmodeller. I ungt vand er der større risiko for fund af pesticider end i ældre vand. Ligeledes kan fund af miljøfremmede stoffer indikere en risiko for pesticidtransport til magasinet.
 - Mht. arealanvendelse og forureningskilder undersøges det, om der i forhold til den eksisterende sårbarhedsvurdering er yderligere trusler, der skal medtages, herunder vaskepladser, industri, vurdering/beregning af risiko for spild.

Til vurdering af om en pesticidindsats i BNBO kan stå alene, eller skal effektueres via en indsatsplan for at undgå at lodsejere skal forholde sig til grundvandsbeskyttelsen ad flere omgange skal følgende vurderes:

- Grundvandsdannelsen i indvindingsoplandet. Stor grundvandsdannelse giver alt andet lige en større risiko for pesticidtransport. I forhold til en eventuel prioritering af indsatsen udenfor BNBO vil afstand til boringen i kombination med vandets alder være vigtig.

Indsatser overfor privates brug af sprøjtemidler skal vurderes, idet "BNBO-vejledningen" er møntet på erhvervsmæssig brug af sprøjtemidler. Følgende forhold kan indgå:

- Arealer der vurderes at være omfattet af erhverv.
- Arealets størrelse. Det private areal sammenholdes med erhvervsarealet. Det kan f.eks. vurderes at være tilstrækkelig beskyttelse, at der afholdes informationsmøder, at lodsejer tilbydes ukrudsbrænder eller lignende.

Det er forventeligt at de kommende lovændringer og den vedtagne vejledning fortsat vil have fokus på udfyldelse af tjeklisten, og at det skal begrundes tydeligt, hvis det vurderes, at BNBO ikke skal beskyttes mod pesticider.

Handling:

- Risikovurderingen udføres for de tre nye boringer.
- Risikovurderingen udbygges, så alle punkter i BNBO-vejledningens tjekliste indgår.
- Beskyttelsesbehovet på arealer med ikke-erhvervsmæssig anvendelse vurderes.
- Behovet for beskyttelse på tilstødende arealer vurderes.

4.2 Risikovurdering mht. nitrat

I handleplanerne for BNBO anbefales en beskyttelse mod nitrat indenfor BNBO. I forhold til nitrat er det vigtigt at få vurderet behovet for beskyttelse indenfor hele indvindingsoplandet, idet størrelsen af arealerne er en betydende faktor for at kunne opnå tilstrækkelig beskyttelse. Effekten af en beskyttelsesindsats er størst i de områder, hvor grundvandsdannelsen er størst, hvilket ikke nødvendigvis er indenfor BNBO.

Indsatsbehovet mht. nitrat på den enkelte kildeplads belyses ved hjælp af en nitratfremskrivning, aktuel nitratudvaskning, grundvandsdannende områder, strømningstid og grundvandskemi. Med denne metode kan det også afgøres hvor beskyttelsen har den største effekt, herunder også om en beskyttelse mod nitrat i BNBO og omkringliggende arealer er optimal. Hvis der skal indgås dyrkningsaftaler med lodsejerne i BNBO, så er det vigtigt også at vide om der er et beskyttelsesbehov på de omkringliggende arealer.

Handling:

- Det vurderes om nitratudvaskning udgør en risiko. Dette gøres ved at foretage en nitratfremskrivning.
- Tjeklisten i BNBO-vejledningen gennemgås mht. nitrat.
- Hvis der er et beskyttelsesbehov for nitrat, så skal det vurderes, om det er hensigtsmæssigt, at beskytte mod nitrat indenfor BNBO.

4.3 Samlet risikovurdering

For hvert BNBO samles vurderingen af risiko i forhold til nitrat og pesticider. "Tjeklisten" i "BNBO-vejledningen" udfyldes i forhold til både nitrat og pesticider. Forhold omkring forsyningsstruktur, boringstilstand osv. medtages i det omfang det er relevant.

Det vurderes, om der skal beskyttes i indsatsområder eller større områder i indvindingsoplandet for at opnå tilstrækkelig beskyttelse.

Det vurderes, om der er andre risici, som bør indgå i grundvandsbeskyttelsen i BNBO, som f.eks. i forhold til jordforurening, byudvikling, olietanke, spildevandsledninger, spildevandsanlæg mv.

Handling: Samlet vurdering af risiko i BNBO.

4.4 Proportionalitetsvurdering

"BNBO-vejledningen" præciserer, at der skal vurderes på forsyningsstruktur. Herunder at omkostningerne til beskyttelse skal ses i forhold til vigtigheden af, at bibeholde indvindingen. Det skal vurderes hvad konsekvenserne vil være for den fremtidige grundvandsressource, hvis der ikke beskyttes. Konkret skal der foretages følgende vurderinger:

- Boringerne skal gennemgås i forhold til om de stadig indgår i drikkevandsforsyningen eller ikke skal prioriteres længere.
- Betydningen af et områdevandværk beskrives.
- Mulighed for alternative placeringer beskrives.

Ressourceknaphed beskrives og herunder også hvorledes alternativer vil påvirke den fremtidige ressourcesikkerhed.

Handling: De eksisterende proportionalitetsvurderinger udbygges, så de opfylder kravene i BNBO-vejledningen.

5 Deklarationstekst / påbudstekst

Der skal udarbejdes deklARATIONstekster til anvendelse ved indgåelse af frivillige aftaler og påbudstekster til anvendelse ved påbud. Det skal gøres mht. rådhedsindskrænkninger dels mht. pesticider og dels mht. pesticider + nitrat.

Der tages udgangspunkt i allerede udarbejdede deklARATIONer og påbudstekster anvendt i andre kommuner/vandforsyninger.

Handling: Der udarbejdes deklARATIONs- og påbudstekster. Der tages udgangspunkt i allerede udarbejdede tekster fra andre kommuner/vandforsyninger.

6 Aftale med vandværker

Erstatninger til lodsejerne skal betales af vandforsyningerne. Omkostningerne til aftaleindgåelse, påbud, taksation, tilsyn mv. skal som udgangspunkt betales af kommunen. Der kan dog aftales en fordeling af omkostningerne mellem kommune og vandforsyning. Ligeledes er det vigtigt, at vandværkerne er indforståede med at betale erstatning til lodsejerne.

Handling: Der afholdes møder med vandværkerne, hvor opgave- og omkostningsfordeling aftales.

7 Aftaleindgåelse med lodsejerne

7.1 Informationsbrev

Der udarbejdes et informationsbrev, som sendes til de berørte lodsejere. I informationsbrevet beskrives, hvilket areal der ønskes indgået en dyrkningsaftale på, og hvilket formål aftalen skal opfylde. Endvidere skal baggrunden for aftalen beskrives og hvad det videre forløb vil være. Næste skridt er et møde med den enkelt lodsejer.

Handling: Udarbejdelse af et informationsbrev til lodsejerne.

7.2 Møde med lodsejere

Der afholdes et møde med hver lodsejer. Formålet er at indgå en frivillig dyrkningsaftale på arealerne i BNBO og evt. tilstødende arealer, alt efter hvad risikovurderingen viser. Deltagere i møderne kan være kommune, vandforsyning, lodsejer og/eller rådgivere. Ønsker og behov kan variere fra sted til sted.

Møderne skal være så konkrete som muligt. Dvs., at der skal kunne tales om afgrænsning, vilkår og erstatning.

Handling: Afholdelse af møde med hver lodsejer.

7.3 Tilpasning af BNBO-afgrænsningen til brugsgrænser

I de eksisterende BNBO-handleplaner for de enkelte vandværker er afgrænsningerne forsøgt tilpasset brugsgrænser. Afgrænsningen af områderne med dyrkningsaftaler bør så vidt muligt følge brugsgrænser, der er håndterbare for lodsejerne. Det skal være tydeligt, hvor afgrænsningen er – både for lodsejer og for den efterfølgende kontrol af overholdelse af aftalen. På lodsejermøderne gennemgås afgrænsningerne, og tilpasses om muligt lodsejers ønsker.

Handling: Tilpasning af BNBO-afgrænsningen til brugsgrænser.

7.4 Erstatningsopgørelse

Forud for mødet med lodsejerne udarbejdes en foreløbig erstatningsopgørelse, så lodsejer kan præsenteres for den omtrentlige erstatning. Det gøres ud fra retningslinjerne i den kommende BNBO-vejledning samt offentligt tilgængelige data om dyrkningsform, jordtype, markform, arrondering mv. På mødet indsamles supplerende oplysninger, med henblik på en endelig erstatningsopgørelse.

Lodsejerne skal have fuld erstatning. Erstatningen fastsættes efter samme principper, som anvendes ved ekspropriation. Dvs. at lodsejer skal erstattes for værdiforringelse af ejendommen og ulemper.

Handling: Udarbejdelse af erstatningsopgørelse.

8 Politisk behandling

Det besluttet politisk, at aktiviteterne i denne handleplan for BNBO gennemføres. Det vil sige frem til og med indgåelse af frivillige aftaler.

Indgåelse af frivillige aftaler kan få følgende udfald, hvoraf nogle kræver yderligere politisk behandling:

1. Indgåelse af frivillig aftale (kræver ikke yderligere politisk behandling).
2. Lodsejer ønsker kun at indgå en frivillig aftale, hvis det kan ske på ekspropriationslignende vilkår. Det vil kræve en byrådsbeslutning om, at kommunen vil give påbud om rådighedsindskrænkninger, hvis der ikke kan indgås en frivillig aftale. I denne situation bliver ejendomsavancen skattefritaget.
3. Lodsejer ønsker ikke at indgå en frivillig aftale. Kommunen kan i denne situation give et påbud om rådighedsindskrænkninger. Afgrænsning, vilkår og erstatning er ikke til forhandling. Ejendomsavancen skattefritages.

Handling: Udarbejdelse af politiske indstillinger.

9 Tidsplan

Af Tabel 2 fremgår tids- og aktivitetsplan for gennemførelse af grundvandsbeskyttelse i de boringsnære beskyttelsesområder i Odder Kommune.

Tabel 2: Tids- og aktivitetsplan for gennemførelse af indsatser i Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Tidsplan	2019											
	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	
Måned												
Aktivitet												
Risikovurdering												
- Risikovurdering mht. pesticider												
- Risikovurdering mht. nitrat												
- Proportionalitetsvurdering												
Deklarationstekst / påbudstekst												
Aftale med vandværker												
Aftale med lodsejere												
- Informationsbrev												
- Møde med lodsejere												
- Tilpasning af BNBO-afgrænsning												
- Erstatningsopgørelse												
Politisk behandling												

Bilag 5: Eksempel på indstilling til politisk principbeslutning om ekspropriationshensigt v/ Viborg Kommune.

Materialet er offentligt tilgængeligt på kommunens hjemmeside.

9 Principbeslutning om ekspropriationshensigt for sikring af grundvandet indenfor BNBO (boringsnært beskyttelsesområde) omkring Møldrup Vandværks kildeplads

• Resume

Byrådet anmodes om at træffe principbeslutning om ekspropriationshensigt for sikring af grundvandet indenfor BNBO (boringsnære beskyttelsesområde) til Møldrup Vandværks kildeplads.

• Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendes gives, at Viborg Kommune agter at pålægge krav om pesticidfri drift på matr.nr. x inden for det boringsnære beskyttelsesområde (BNBO) til Møldrup Vandværk,
2. at det tilkendes gives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere den del af matr.nr. x som ligger inden for BNBO, for at sikre grundvandet til Møldrup Vandværks Kildeplads, såfremt der ikke kan indgås en frivillig aftale med berørte lodsejer.

• Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 02-05-2019

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendes gives, at Viborg Kommune agter at pålægge krav om pesticidfri drift på matr.nr. x inden for det boringsnære beskyttelsesområde (BNBO) til Møldrup Vandværk, og
2. at det tilkendes gives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere den del af matr.nr. x som ligger inden for BNBO, for at sikre grundvandet til Møldrup Vandværks Kildeplads, såfremt der ikke kan indgås en frivillig aftale med berørte lodsejer.

• Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Møldrup Vandværk ønsker at erhverve matr.nr. x for at fremtidssikre kildepladsen og de tilhørende boringer mod nedsivning af sprøjtemidler indenfor BNBO.

Matr.nr. x ligger i udkanten af x Plantage, hvor der er fredskovspligt. Fredskovspligten indebærer, at der kan tillades 10 % juletræer og pyntegrønt ud af de 100 ha i x Plantage, svarende til at 10 ha kan udlægges til juletræsproduktion. Ejer af matr.nr. x ønsker at producere juletræer på matriklen. Det bekymrer Møldrup Vandværk, da dele af matriklen ligger inden for vandværkets BNBO, og juletræsproduktion er forbundet med et højt pesticidforbrug.

Lodsejeren til matr.nr. x har tilkendegivet, at hvis kommunen og vandværket nedlægger forbud mod brug af sprøjtemidler indenfor BNBO-området, vil lodsejeren kræve hele matr.nr. x på 9,9 ha overtaget, da han mener, at matriklen ikke kan anvendes hensigtsmæssigt herefter (se bilag 1).

Møldrup Vandværk har på denne baggrund henvendt sig til Viborg Kommune for at høre, om kommunen vil ekspropriere, såfremt der ikke kan indgås en frivillig aftale i forbindelse med opkøb af matr.nr. x (se bilag 2).

Lovgrundlag

Efter miljøbeskyttelseslovens § 24, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen, mod fuldstændig erstatning, give påbud eller nedlægge forbud for at undgå fare for forurening af bestående eller fremtidige vandindvindingsanlæg til indvinding af grundvand. I henhold til miljøbeskyttelseslovens § 64 skal vandværket betale et erstatningsbeløb, der skal udredes i anledning af forbud eller påbud i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 24. Såfremt kommunen træffer en hensigtsbeslutning om at ekspropriere ejendommen efter miljøbeskyttelsesloven § 24, vil erstatningen kunne omfattes af ejendomsavancebeskatningslovens § 11.

Fortjeneste ifm. udbetaling af en erstatning ved ekspropriation er skattefri efter § 11, 1. punkt i ejendomsavancebeskatningsloven. Reglen om skattefritagelse gælder, efter lovens § 11, 2. punkt, også for fortjeneste ved salg til en erhverver, der efter formålet med erhvervelsen opfylder betingelserne for at ekspropriere

ejendommen. Det er således ikke et krav, at der er foretaget en formel ekspropriation af den pågældende ejendom. Følgende betingelser for at opnå skattefrihed skal være opfyldt på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket er opfyldt, når kommunen træffer en byrådsbeslutning om rådighedsindskrænkninger over ejendommen efter miljøbeskyttelseslovens § 24.
- Det skal kunne påregnes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved en kommunal ekspropriation, såfremt en frivillig aftale ikke indgås.

BNBO omkring Møldrup vandværks boringer

BNBO er udpeget omkring alle boringer til almene vandforsyninger og er en administrativ ramme for den målrettede grundvandsbeskyttelse, rettet mod boringens nærområde. Som følge af Pesticidstrategien 2017-21 blev der den 11. januar 2019 vedtaget en tillægsaftale, der blandt andet pålægger kommunerne at gennemgå alle BNBO inden udgangen af 2022. Dette med henblik på at vurdere behovet for yderligere indsats for at reducere risikoen for forurening med sprøjtemidler fra erhvervs-mæssig anvendelse i BNBO.

Møldrup Vandværk forventes at skulle have ny indvindingstilladelse til ca. 400.000 m³/år (se bilag 3). I den forbindelse skal BNBO området udvides. Den kommende nye BNBO-afgrænsning udgør ca. 50% af matr.nr. x. Den resterende del af BNBO-arealet ejes af Møldrup Vandværk, hvor der i dag hverken gødes eller anvendes pesticider (se bilag 1).

Forvaltningens vurdering

Viborg Kommune har lavet en samlet risikovurdering af alle BNBO'er i Viborg Kommune. Heraf fremgår det, at BNBO'et til Møldrup Vandværk er udpeget som sårbart, da der ikke er noget sammenhængende lerlag over grundvandsmagasinet. Samtidig er der fund af atrazin i vandanalyser fra vandværkets boringer. Atrazin har tidligere været skovbrugets mest benyttede herbicid, specielt til renholdelse af juletræs- og pyntegrøntkulturer.

Indvindingsoplandet til vandværket er udpeget som følsomt indvindingsområde og indsatsområde ift. nitrat, jf. statens kortlægning.

Forvaltningen vurderer, at juletræsproduktion indenfor BNBO til vandværkets boringer vil kunne påvirke grundvandskvaliteten ved Møldrup Vandværk i negativ retning. Derfor vurderer forvaltningen, at den del af matr.nr. x, som ligger inden for BNBO, bør pålægges krav om pesticidfri drift. Dette vil samtidig sikre, at vandværket kan leve op til kravene i Pesticidstrategien 2017-21.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

- **Bilag**

Bilag 6: Eksempel på tilbud om frivillig aftale og beregning af compensation v/ VPU (Foreningen Vandplanudvalget (VPU) i Aarhus Kommune)

Materialet viser et eksempel på første tilbud til lodsejeren om erstatning for frivillig aftale om pesticidfri drift på matriklen, og uddyber baggrunden for beregning samt bestemmelser for arealet efter aftalen.

Lodsejer

20. februar 2019

Beregning af kompensation for rådighedsindskrænkning ved pesticidfri drift

Kære Lodsejer

Som aftalt følger hermed tilbud på erstatning ved indgåelse af frivillig aftale om pesticidfri drift på jeres ejendom, matrikel nummer X. Arealet er vist på kortet bagerst i brevet.

Jeg vedlægger en generel vejledning om principperne for beregning af kompensation ved pesticidfri drift, noget omkring bestemmelser ved driften af arealet om muligheden for rådgiverhjælp samt lidt omkring pesticidfri vedligehold af gårdspladser m.m.

1. Baggrund

Ejendommen ligger inden for X indsatsområde hvor Byrådet i Aarhus den xx har vedtaget Indsatsplan x, som skal sikre en effektiv beskyttelse af grundvandet i området.

Fremover skal jorde i sårbare områder eller BNBO-områder (boringsnære beskyttelsesområder) drives uden brug af pesticider.

Det er vandplanudvalget (VPU), et samarbejde mellem vandværkerne i Aarhus, der varetager opgaven med at indgå de frivillige aftaler i indsatsområdet. VPU ønsker at indgå en frivillig dyrkningsaftale om pesticidfri drift på den del af ejendommen, der ligger inden for sårbart område inklusiv BNBO.

Vurderingskonsulent, landbrug, cand. agro. XX har vurderet værditabet på ejendommen.

2. Tilbud

Erstatningen opgøres som forskellen i ejendommens handelspris før og efter rådighedsindskrænkningen, som følge af pesticidforbuddet. Derudover kan der ydes erstatning for ulemper i form af driftsomlægning og driftsforstyrrelse for en kortere periode. Den samlede vurdering af ejernes tab, som følge af tinglysning af deklarationen, er vurderet til kr. XX.

Foreningen Vandplanudvalget
i Aarhus Kommune (VPU)
v/Aarhus Vand A/S
Gunnar Clausens Vej 34
8260 Viby J

Sag: S-2018-1054
Dok:

Tlf. 8947 1000

<https://vpu-aarhus.dk/vpu-aarhus>

Tabel 1: Vurdering af ejerens samlede tab ved tinglysning af pesticidforbud

	Kompensation (kr.)
Nedgang i ejendomsværdi, kr.	
Areal værditab	xx
Tab i dækningsbidrag, kr.	xx
Omstillingsomkostninger, kr.	
Sagkyndig bistand samt egen tid	xx
Samlet tab, kr.	xx

Tabel 2: Arealfordeling på ejendommen

Arealanvendelsestype	Areal i sårbare områder (ha)	Aftale areal (ha)	Kort
Hegn	0,24	0,5	
Omd afgrøder	5,5	10,42	
Skov	2,03	2,13	
Øvrigt	0,01	0,22	
Vedvarende afgrøder	0	0	
Bygning	0	0,08	
Privat Vej	0	0,11	
Bebyggelse	0,12	0,45	
Natur	0,02	0,03	
Pot. landbrugsareal	0	0	
Ekstensiv græsarealer	1,42	1,42	
Sum:	9,34	15,36	

Beløbene er en engangserstatning.

Erstatningsbeløbene er en engangserstatning. Fordi Aarhus Kommune har udtrykt vilje til at påbyde pesticidfri drift, er erstatningen skattefri.

I tilfælde, hvor berørte arealer på ejendommen er forpagtet ud, skal VPU erstatte de økonomiske tab, forpagteren måtte have i den periode, forpagteren er bundet til forpagtningsaftalen.

3. Deklaration

En kladde til en deklARATIONstekst for rådighedsindskrækning ved pesticidfri drift er vedlagt. Den tinglyste deklARATION skal sikre grundvandet mod fremtidig pesticidpåvirkning som følge af aktiviteterne på arealerne.

Hvis I har spørgsmål til erstatningsberegningen eller er uenig i grundlaget for beregningen, er I meget velkomne til at kontakte mig.

Vi ser frem til at høre fra jer mht. mulighederne for at indgå en frivillig aftale.

Med venlig hilsen

xx
VPU

X

Figur 1: Areal, der danner baggrund for beregning af aftale om rådighedsindskrænkning ved pesticidfri drift. Sårbare arealer er vist med en rød streg.

4. Vejledning

Denne vejledning er til lodsejere med arealer i sårbare områder eller BNBO-områder, der ifølge en Indsatsplan skal beskyttes, og hvor der indgås en frivillig, varig dyrkningsaftale om pesticidfri drift.

Teksten er kun en vejledning, og det er altid den tinglyste deklaration, der er gældende.

4.1. Principper for beregning af kompensation ved pesticidfri drift

Erstatningen opgøres til forskellen i ejendommens handelspris før og efter rådighedsindskrænkningen som følge af pesticidforbuddet. Derudover kan der ydes erstatning for ulemper i form af driftsomlægning og driftsforstyrrelse for en kortere periode. Beregningen består af tre elementer:

Værditabsvurdering

Vurderingskonsulent, landbrug, cand. agro. X, har vurderet værditabet på ejendommen ved indgåelse af aftale om pesticidfri drift. Værditabet for arealerne er vurderet, ligesom erstatningen for en lavere salgsværdi af bygningsparcellen er vurderet. Det kan være en værdinedgang, fordi der ingen mulighed er for brug af pesticider, hvilket kan give en mere arbejdskrævende bekæmpelse af ukrudt og skadedyr på bygningsparcellens erhvervsmæssige arealer, herunder gårdsplads og adgangsvej. Andre faktorer kan være sprøjteudstyr på ejendommen, der ikke længere kan benyttes, bygningsmasse og opbevaringskapacitet der bliver overflødig osv.

Dækningsbidrag

For konventionelt drevne arealer vil der ved mange nuværende afgrødevalg være en udbyttereduktion ved indgåelse af en pesticidfri aftale. Indtægten fra omdriftsarealet vil således reduceres, og tab i dækningsbidrag for ét dyrkningsår erstattes. For etablerede flerårige afgrøder erstattes tab i dækningsbidrag herefter. Det vedvarende indtægtstab erstattes som varigt værditab for ejendommen (se ovenfor). I tilfælde, hvor berørte arealer på ejendommen er forpagtet ud, skal VPU, efter at en frivillig aftale er indgået, udrede forpagter. Det vil sige, at VPU skal erstatte de økonomiske tab, forpagterende måtte have i den periode, forpagteren er bundet til forpagtningsaftalen – under hensyntagen til parternes opsigelsesmuligheder. Hvis en flerårig aftale kan opsiges, erstattes forpagteren for den periode, forpagteren er bundet af aftalen. Dog minimum i ét år.

Omstillingsomkostninger / engangsudgifter

Lodsejer har brugt tid på møder samt eventuel rådgivning i forbindelse med aftaleindgåelse. Konsulentbistand og egen tid kan betragtes som en engangsudgift. Denne udgift værdisættes jævnfør gældende praksis i ekspropriationsager.

Særlige omstillingsomkostninger kan forekomme. Det kan f.eks. være, at lodsejer fremover, som følge af dyrkningsdeklarationen, ønsker at anvende arealet til noget andet end hidtil. Omkostninger til denne omstilling eller tabt værdi, som følge af omstillingen, erstattes helt eller delvist.

4.2. Relaksation

For at sikre, at den frivillige aftale om pesticidfri drift ikke bortfalder ved f.eks. tvangsauktion, skal panthaveren i aftalearealet (f.eks. kreditinstitut- og banklån) rykke i prioritetsstilling, således at servitutten om pesticidfri drift står forrest i prioritetsstillingen på arealet. Denne procedure kalder man relaksation, og normalt udgør den ikke et problem, eftersom kreditforeninger og banker som regel rykker villigt i forhold til en servitut om pesticidfri drift. Vandværkerne i Aarhus betaler eventuelle gebyrer i forbindelse med relaksationen.

4.3. Bestemmelser ved driften af aftalearealet

Ifølge Indsatsplanen ønskes sårbare arealer og BNBO-områder drevet uden brug af pesticider.

Gødskning

Man må gødske som hidtil. Dette gælder både husdyr- og handelsgødning.

4.4. Rådgiverhjælp

Vandværkerne tilbyder gratis rådgiverhjælp om pesticidfri konventionel drift, økologi og om dyrkning af tækkemiscanthus til alle lodsejere, der er interesserede i at indgå en frivillig aftale.

4.5. Ukrudtsbekæmpelse på grusarealer

Perlegrusbelægninger kan effektivt holdes fri for ukrudt med en traditionel strigle/gårdharve eller en leharve/miljørive med skuffejern. En lille miljørive til montering på en havetraktor kan erhverves for et par tusind kr. VPU kan hjælpe med at finde en egnet model der passer til ejendommen.

En vedligeholdelsesvenlig opbygning kan med fordel laves af en kørefast belægning bestående af stabilgrus/skarpt sand på 3-5 cm tykkelse, som tromles. På den kørefaste belægning lægges 2 cm perlegrus i ærtestørrelse.

4.6. Tækkemiscanthus

Elefantgræs til tækning (*Miscanthus sinensis*). En miljøvenlig højværdi-afgrøde der dyrkes på almindelig, god landbrugsjord. Etableres med småplanter, har et lavt gødningsbehov, høstes hvert forår, og kan høstes i op til 20 år, før der genplantes. Dernæst kan Tækkemiscanthus både erstatte efterafgrøder og er godkendt som miljøfokusareal under landbrugsreform 2015.

4.7. Naturprojekter

Vandværkerne kan formidle kontakt til Aarhus Kommune, hvis der er interesse for at undersøge muligheden for at få støtte til naturprojekter som fx afgræsning, vandhuller eller åbning af rørlagte vandløb.

4.8. Pesticider

Pesticider dækker over plantebeskyttelsesmidler/kemiske bekæmpelsesmidler så som herbicider, fungicider og insekticider – produkter der bruges til at bekæmpe ukrudt, svampesygdomme, insekter og skadedyr eller til vækstregulering. En komplet liste over pesticider kan findes på

<http://www.middeldatabasen.dk/>. Efter indgåelse af en aftale er det kun tilladt at bruge pesticider godkendt til økologisk jordbrug (Bilag 2 i Økologivejledningen fra NaturErhvervstyrelsen, vedlagt dette brev).

4.9. Bejdset udsæd

Det er tilladt at bruge bejdset udsæd på arealet omfattet af deklARATIONEN om pesticidfri drift. Dog skal det bemærkes, at bejdsemidler til udsæd ikke er tilladt i økologisk jordbrug.

4.10. Bekæmpelse af flyvehavre

Det er lovpligtigt at bekæmpe flyvehavre i Danmark. Hvis man har problemer med flyvehavre på sin ejendom og ønsker at bekæmpe ved sprøjtning, skal man søge VPU om godkendelse til bekæmpelsen. Ansøgningen skal indsendes før høst og vedlægges en udtalelse fra en landbrugskonsulent, hvorefter VPU eller en anden påtaleberettiget ved besigtigelse vurderer problemets omfang. Dispensationen kan således tidligst være gældende i efterfølgende dyrkningsår.

4.11. Bekæmpelse af skadedyr

Det er tilladt at opbevare og anvende midler til bekæmpelse af skadedyr indendørs. Ved udendørs bekæmpelse omkring bygninger og på havearealer (f.eks. rotter, myrer, snegle) skal midlerne placeres i fælder eller lignende og opsamles efterfølgende.

4.12. Bekæmpelse af snegle

Det er tilladt at bekæmpe snegle på have- og omkringliggende arealer med sneglegift (feramol/jernphosphat).

Bilag 2

Aktivstoffer, der i særlige tilfælde kan bruges som plantebeskyttelsesmidler på økologiske marker, herunder marker, hvor omlægningen er begyndt

Produkterne kan bruges, hvor du har vurderet, at der er fare for afgrøden. Det er altid en forudsætning for brugen af plantebeskyttelsesmidler, at de er godkendt af Miljøstyrelsen til den relevante afgrøde og anvendelse. I bilag 2 er kun opremset de produkter, som ved seneste revision af vejledningen, er godkendt af Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen kan oplyse mere om proceduren for godkendelser af plantebeskyttelsesmidler.

1. Stoffer af vegetabilsk eller animalsk oprindelse

Navn	Beskrivelse, krav til sammensætning og brugsbetingelser
Azadirachtin ekstrakt udvundet fra <i>Azadirachta indica</i> (Neem træ)	
Bivoks	Som fysisk barriere til beskyttelse af sår på træer
Hydrolyseret proteiner undtagen gelatine	
Laminarin	Til stimulering af planters egne forsvarsmekanismer. Tang skal enten være dyrket økologisk i overensstemmelse med artikel 6d eller høstet på en bæredygtig måde i overensstemmelse med artikel 6c
Feromoner	Lokkemiddel; forstyrrelse af seksuel adfærd; kun i fælder og dispensere
Planteolier (fx olie af mynte eller raps)	Er tilladt dog ikke som herbicid.
Pyrethriner udvundet af <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	Insekticid uden piperonylbutoxid
Pyrethroids (kun deltamethrin eller lambda-cyhalothrin)	Kun i fælder med specifikke lokkemidler; kun mod <i>Bactrocera oleae</i> og <i>Ceratitis capitata</i> Wied
Quassia ekstrakt fra <i>Quassia amara</i>	Kun som insekticid, afskrækningsmiddel
Repellenter (lugt), vegetabiliske eller animalske (fårefedt)	Afskrækkende middel Kun på ikke-spiselige dele af afgrøder, og hvor afgrøden ikke indtages af får eller geder Aktivstoffer som anført i bilaget til gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 (nr. 249)

2. Mikroorganismer og stoffer der produceres af disse, der bruges til biologisk bekæmpelse af skadegørere og sygdomme

Navn	Beskrivelse, krav til sammensætning og brugsbetingelser
Mikroorganismer (bakterier, virus og svampe): <ul style="list-style-type: none">- <i>Adoxophyes orana</i> Granulovirus- <i>Ampelomyces quisqualis</i>- <i>Aureobasidium pullulans</i> DSM 14940 og DSM 14941- <i>Bacillus subtilis</i> QST 173- <i>Bacillus thuringiensis</i> spp. Azawai- <i>Bacillus thuringiensis</i> ssp. <i>israelensis</i> AM 65-52- <i>Bacillus thuringiensis</i> ssp. <i>Kurstaki</i> ABTS 351- <i>Beauveria bassiana</i> ATCC 74040- <i>Coniothyrium minitans</i> CON/M/91-08- <i>Cydia pomonella</i> Grandulovirus	Aktivstoffer som anført i bilaget til gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 og ikke af GMO-oprindelse. <i>Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer (EUT L 153 af 11.6.2011, s. 1).</i>

Navn	Beskrivelse, krav til sammensætning og brugsbetingelser
<ul style="list-style-type: none"> - Gliocladium catenulatum J1446 - Lecanicillium muscarium Ve6 - Metarhizium anisopliae var. anisopliae F52 - Phlebiopsis gigantea 1835 - Pseudomonas chlororaphis MA 342 - Streptomyces K61 - Trichoderma harzianum Rifal T22 	
Spinosad	<p>Insekticid</p> <p>Kun hvis der træffes foranstaltninger til begrænsning af risikoen for vigtige parasitoider og risikoen for udvikling af resistens.</p>

3. Andre stoffer end dem nævnt i Sektion 1 og 2

Navn	Beskrivelse, krav til sammensætning og brugsbetingelser
Aluminium silicate (Kaolin)	
Calcium hydroxid	Når det bruges som fungicid, kun til frugttræer, herunder planteskoler, for at styre Nectria galligena.
Kuldioxid	
Ethylen	Middel til eftermodning af bananer, kiwifrugter og kakifrugter; eftermodning af citrusfrugt kun som led i en strategi til forebyggelse af skader på citrusfrugt forårsaget af bananfluer; Blomsterinduktion af ananas; hindring af spiring i kartofler og løg
Fedtsyre	Er tilladt dog ikke som herbicid.
Jernphosphat (jern (III) orthophosphat)	Mod snegle (Molluskicid)
Kieselgur (sedimentær)	
Svovlkalk (Calciumpolysulfid)	
Paraffinolie	Insekticid, acaricid (midemiddel)
Kaliumhydrogenkarbonat (også kaldet kaliumbicarbonat)	Fungicid
Kvartssand	Afskrækkende middel
Svovl	Fungicid, acaricid (midemiddel)

4. Basisstoffer

Navn	Beskrivelse, krav til sammensætning og brugsbetingelser
Equisetum arvense L. aggerpadderok	Mod skurv og meldug i æbler, pærer og agurker mod tidlig skimmel og septoria bladplet i tomater
Chitosanhydrochlorid (Godkendt. Skal være af animalsk oprindelse)	Kan anvendes som eliciator mod patogene svampe og bakterier i frugt og bær, grønsager, korn og krydderier.
Diammonium phosphate	Kan anvendes mod kirsebær og middelhavsfluer i frugtplantager inklusivt kirsebær træer og i andre afgrøder hvor middelhavsfluer gør skade. Opløsning (40 g/L) placeres i fælder
Fructose	Kan anvendes som naturlig stimulator af naturlige plantebeskyttelses mekanismer i æbler mod Æblevikler

Navn	Beskrivelse, krav til sammensætning og brugsbetingelser
Lectin	Kan anvendes som fungicid i æbler og ferskner, Stikkelsbær, grønsager, salat, vårsalat, endivie, tomater, blomster og vin.
Saccharose / Sucrose	Kan anvendes som naturlig stimulator af naturlige plantebeskyttelses mekanismer i æbler mod Æblevikler og i majs mod Majshalvmøl
Vineddike (Fødevare godkendt, må indeholde maks. 10% eddikesyre)	Kan anvendes som fungicid og baktericid i behandling frø af hvede, byg og grønsager samt til desinfektion af beskæringsudstyr i en lang række træer
Valle	Kan bruges som fungicid i Agurker, Squash og Græskar
Solsikkeolie	Kan anvendes som fungicid mod ægte meldug i tomater på friland

■

Bilag 7: Eksempel på opfølgning på tilbud om frivillig aftale v/ Aarhus Kommune.

«FIRMA»
«LODSEJER»
«ADRESSE»
«BY»

29. september 2015

Opfølgning på tilbud om frivillig aftale på matrikel «MATRIKEL_NR», «EJERLAV»

Byrådet i Aarhus Kommune har den 17. april 2013 vedtaget en plan for beskyttelse af drikkevandet: Indsatsplan Beder. Denne indsatsplan muliggør, at kommunen med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 26a meddeler dig pålæg om rådighedsindskrænkninger. Pålægget og dermed rådighedsindskrænkningerne sker mod fuld erstatning.

Vandværkerne i Aarhus (VPU) har tidligere tilbudt dig en frivillig aftale med erstatning for ophør af brug af sprøjtegift på din ejendom. Inden kommunen forvarsler og senere meddeler en afgørelse om at pålægge rådighedsindskrænkninger siger loven, at en mindelig aftale først skal søges indgået. Det er baggrunden for, at vi nu skriver til dig for at afklare, om du fortsat er indstillet på ikke at indgå en frivillig aftale om dyrkningsrestriktioner.

Frivillig aftale

Hvis du ønsker at indgå en frivillig aftale, sker det ved henvendelse til Vandværkerne i Aarhus (VPU).

Tilbuddet står stadigt ved magt og gælder også, selvom du ikke bruger sprøjtegift i dag.

Hvis du ønsker en aftale bedes du kontakte VPU senest d. 12. oktober 2015. Kontakt til VPU kan ske til [redacted] på tlf. nr [redacted] eller e-mail: [redacted]@aarhusvand.dk.

Den fortsatte proces

Efter den 12. oktober 2015 vil Aarhus Kommune fortsætte med den proces, der er vedtaget med Indsatsplan Beder. Inden varsel og afgørelse om pålæg vil sagen blive fremlagt for byrådet til politisk behandling.

Hvis du har spørgsmål til brevet er du velkommen at kontakte undertegnede

Med venlig hilsen

/

TEKNIK OG MILJØ
Center for Miljø og Energi
Aarhus Kommune

Vandmiljø og Landbrug
Grøndalsvej 1
8260 Viby J

Telefon: 89 40 22 13
Direkte telefon: 29 20 81 41

E-mail:
miljoeogenergi@aarhus.dk
Direkte e-mail:
[redacted]@aarhus.dk
[redacted].aarhus.dk

Sag:
Sagsbehandler:

Bilag 8: Eksempler på deklARATIONER til inspiration

Bilag 8a: Eksempel på tinglysning af deklARATION for indgået frivillig aftale v/ Esbjerg Vand A/S. Indeholder foruden formelle emner vedr. tinglysning aftale om kompensation og beslutning fra Esbjerg Kommune om meddelelse af påbud hvis der ikke kan opnås enighed om en frivillig aftale med berørte lodsejere.

Bilag 8b: Eksempel på deklARATION for frivillige aftaler til fordel for Frederikshavn Vand A/S v/ Hjørring Kommune. Indeholder bestemmelser om pesticidfri drift på både arealer og bygningslodder. Derud over er der detaljerede bestemmelser om reduktion af nitratudvaskningen til 25 mg nitrat / l henholdsvis 50 mg nitrat / l ud af rodzonen.

Bilag 8c: Eksempel på deklARATION som er en del af udmøntningen af en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse v/ Sønderborg Kommune. Der er desuden detaljerede bestemmelser ved misligholdelse.

Bilag 8d: Eksempel på deklARATION v/ Vandcenter Syd. DeklARATIONEN er benævnt en dyrkningsaftale og indeholder desuden en erstatningsopgørelse.

Bilag 8e: Eksempel på deklARATION v/ Aalborg Kommune. Eksempel på en enkel og kortfattet deklARATIONstekst for både arealer og bygningslodder.

Bilag 8a: Eksempel på tinglysning af deklaration for indgået frivillig aftale v/ Esbjerg Vand A/S

Indeholder foruden formelle emner vedr. tinglysning aftale om kompensation og beslutning fra Esbjerg Kommune om meddelelse af påbud hvis der ikke kan opnås enighed om en frivillig aftale med berørte lodsejere.

SERVITUT

EJENDOM:

Adresse:

Landsejerlav:

Matrikelnummer:

Landsejerlav:

Matrikelnummer:

Landsejerlav:

Matrikelnummer:

Landsejerlav:

Matrikelnummer:

Landsejerlav:

Matrikelnummer:

EJER:

CPR:

Underskrevet i henhold til
fuldmagt af:

CVR:

Fuldmagtsordning Fuldmagtshaver erklærer, at dokumentet fremsendes til tinglysning på grundlag af en til Tinglysningsretten allerede fremsendt, eller forventet fremsendt fuldmagt.

PÅTALEBERETTIGET:

CVR:

ESBJERG VAND A/S
Ravnevej 10
6705 Esbjerg Ø
32660991

ANMODER:

CVR:

Landsyd I/S
Nordre Boulevard 93
6800 Varde
49795114

MYNDIGHED:

Esbjerg kommune
Torvegade 74

CVR:

6700 Esbjerg
29189803

AREALANVENDELSE:

Anvendelsesforhold

SERVITUT TEKST:

DEKLARATION om grundvandsbeskyttelse - varig aftale

Mellem Esbjerg Vand A/S, Ravnevej 10, 6705 Esbjerg Ø. og

indgås herved aftale om restriktiv arealanvendelse på den del af matr. nr. Seem og matrikel nr. Ribe Jorder, der er markeret på vedlagte rids, udfærdiget af LandSyd - Landinspektører I/S, dateret den 13/5 2015. Aftalen omfatter således 1.78 ha. Nedenstående nærmere vilkår er herefter gældende inden for arealet.

§ 1 - FORMÅL

Formålet med aftalen er:

at indføre og opretholde pesticidfri drift af arealerne på ovennævnte matrikler. at yde ejeren en økonomisk kompensation for afståelse af retten til at dyrke arealerne og afståelse af retten til at ændre arealanvendelsen. at sikre Esbjerg Vand A/S grundvand af høj kvalitet til drikkevandsbrug fra de 2 vandindvindingsboringer, DGU 140.1297 og DGU 140.1298.

§2 - RESTRIKTIONER

Esbjerg Vand A/S lader arealerne tilplante og sørger for vedligeholdelse i de første 3 år. Beplantningen skal holde respektafstand på 6 m fra rørlagte vandløb. Esbjerg Vand A/S har ret til klipning/rydning af et passende arbejdsareal ved boringerne.

Ejeren er forpligtet til at overholde følgende bestemmelser ved driften af arealet:

1.

Der må ikke anvendes pesticider, bortset fra midler godkendt til økologisk jordbrug.

2.
Der må ikke udsprede eller opbevares spildevandsslam eller andre affaldsprodukter på arealerne.

3.
Arealet må ikke gødes.

4.
Lovpligtig bekæmpelse af flyvehavre skal foretages ved mekanisk bekæmpelse. I særlig tilfælde kan der gives dispensation til anvendelse af godkendte selektive pesticider til bekæmpelse af flyvehavre. Bekæmpelse af flyvehavre med pesticider må dog kun ske efter forudgående godkendelse af Esbjerg Vand A/S. Ansøgningen om bekæmpelse af flyvehavre skal indsendes før høst det foregående år, således at Esbjerg Vand A/S eller anden påtaleberettiget ved besigtigelse kan vurdere problemets omfang. Dermed kan dispensationen tidligst være gældende i vækståret efter besigtigelsen. Ansøgningen skal vedlægges en udtalelse fra en landbrugskonsulent.

5.
Der kan gives dispensation til pesticidanvendelse mod angreb af invasive plantearter, hvis mekanisk bekæmpelse er uoverskuelig. Bekæmpelsen skal følge anvisningen i indsatsplanen for bekæmpelse af invasive plantearter, der er udarbejdet af Esbjerg Kommune. Bekæmpelse med brug af pesticider må ikke ske uden forudgående godkendelse af Esbjerg Vand A/S. Ansøgningen om bekæmpelse af invasive plantearter skal vedlægges en udtalelse fra en landbrugskonsulent.

6.
Der må ikke håndteres eller opbevares nogen form for pesticider på arealerne, ligesom der ikke må deponeres eller opbevares olie, brændstof, forurenede jord, spildevandsslam, affald eller andet der kan udgøre en risiko for forurening af grundvandet.

Eventuel ændring af arealanvendelsen til andet formål end normal skov, kan kun ske, så vidt ovennævnte fortsat respekteres, og kun efter accept af Esbjerg Vand A/S.

§3 - KONTROL

Esbjerg Vand A/S eller andre, der har fuldmagt fra Esbjerg Vand A/S, skal mod behørig legitimation og forudgående varsel til enhver tid have fri og uhindret adgang til arealet for at kontrollere efterlevelse af vilkårene.

Ejeren har ret og pligt til at ledsage eller lade en stedfortræder ledsage kontrolpersonalet.

§4 - VARIGHED OG OPSIGELSE

Nærværende aftale starter den 1. juni 2015 og er uopsigelig fra ejerens side.

§5 - KOMPENSATION

For rådighedsafståelsen yder Esbjerg Vand A/S kompensation ved et engangsbeløb på

Kompensationsbeløbet udbetales senest 14 dage efter, at denne aftale er tinglyst uden anmærkninger.

§6 - MISLIGEHOLDELSE

Esbjerg Vand A/S kan kræve en bod, eller at kompensationen helt skal tilbagebetales af ejeren:

1.

Hvis ejeren/brugeren har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller har fortiet oplysninger af betydning for fastsættelse af kompensationens størrelse og indgåelse af aftalen i øvrigt.

2.

Hvis ejeren/brugeren tilsidesætter sine pligter efter § 1.

3.

Hvis driftsbetingelserne efter § 1 ved forsæt eller uagtsomhed ikke opfyldes.

Stk. 2. Bodens størrelse fastsættes således:

1. For en dyrkningssæson fastsættes bodens størrelse til kr. 18012 kr. Beløbet størrelse reguleres årligt efter det nettoprisindeks, som beregnes af Danmarks Statistik.

2. Bodens størrelse kan ikke reduceres.

3. Hvis de nødvendige ekstraomkostninger til tilsynet, som afdækker den manglende overholdelse af driftsvilkårene

herunder til fremskaffelse af dokumentation, overstiger tilbagebetalingskravet, kan denne forhøjes, så disse omkostninger dækkes helt.

Stk. 3. I tilfælde af grov misligholdelse af aftalen kan Esbjerg Vand A/S bestemme, at hele compensationen skal tilbagebetales. Beløbet størrelse reguleres årligt efter det nettoprisindeks, som beregnes af Danmarks Statistik

Stk. 4. Bodsbeløbet er eksigibelt uden rettergang eller dom, jfr. retsplejelovens § 478, når der er forløbet 14 dage efter at den påtaleberettigede har meddelt, at forbuddet er konstateret overtrådt. Inden for disse 14 dage kan ejeren begære sagen indbragt for voldgift, jfr. § 8.

§7

Ejeren/brugeren af arealet er forpligtet til uden ugrundet ophold skriftligt at give Esbjerg Vand A/S meddelelse om forhold, der kan medføre udbetaling af bod eller tilbagebetaling af compensationen.

§8 - VOLDGIFT

Uenighed om fortolkningen af denne aftale og eventuel anden uenighed i relation til aftalen afgøres ved voldgift. Aftalens parter udpeger hver en sagkyndig voldgiftsmand. Disse udpeger i fællesskab en opmand. Hvis der ikke kan opnås enighed om en opmand, udpeges denne af dommeren i Esbjerg Retskreds. Reglerne i lov om voldgift finder i øvrigt anvendelse.

Fordelingen af udgifterne til voldgiftsretten og til eventuelt syn og skøn fastsættes af voldgiftsretten.

§9 - PÅTALERET

Påtaleretten tilkommer Esbjerg Vand A/S, CVR: 32660991.

§10 - TINGLYSNING

Nærværende aftale begæres tinglyst servitutstiftende på matr. nr. _____ Seem og matr. nr. _____ Ribe Jorder med respekt at de på ejendommene hvilende servitutter, pantegæld og byrder. Hvilende servitutter og byrder henvises til ejendommenes blade i tingbogen.

Rådighedsindskrænkningerne er pålagt i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Plan- og Miljøudvalgs beslutning af 16/9 2014 om indførelse af beskyttelsesområde ved Lustrup Kildeplads. Esbjerg Kommune besluttede, at hvis der indenfor

en nærmere angivet periode ikke kan opnås frivillig aftale omkring BNBO imellem lodsejerne og Esbjerg Vand A/S, vil kommunen meddele de berørte lodsejere påbud om rådighedsindskrænkninger i form af forbud med brug af pesticider indenfor BNBO. Beslutningen omfatter BNBO ved indvindingsboringerne DGU nr. 140.1297 og 140.1298.

Deklarationen kan aflyses af Esbjerg Vand A/S, CVR: 32660991, hvis den ikke længere er nødvendig for beskyttelse af grundvandsindvindingen.

§11 - OMKOSTNINGER

Omkostninger i forbindelse med oprettelse og tinglysning af nærværende aftale afholdes af Esbjerg Vand A/S.

STEDFÆSTET:

Servitutten kan være helt eller delvist stedfæstet.

FØLGENDE HÆFTELSER

RESPEKTERES:

Dato/løbenummer:

Dokumenttype:

Hovedstol:

Rentesats:

Låntype:

Særlige lånevilkår:

Kreditor:

FØLGENDE SERVITUTTER

RESPEKTERES:

Servitutter tinglyst til og med 12.08.2003 respekteres.

ERKLÆRINGER:

Planloven - kommunalbestyrelsens tilladelse indhentet
Kommunalbestyrelsen godkender ved sin underskrift tinglysning af servitutten, jfr. planloven § 42.

BILAG:

Bilagsreference:

Bilag referencekode:

Beskrivelse af bilag:

1ae03dba-d190-4237-90d9-f42ff4997af5

Matrikelkort med attestation? = e-rids ? (ved salg af nyudstykket parcel).

20156165-Rids-pdf

Bilagsreference: 6deb3f30-47b4-4442-886f-0efdd563a0f4
Bilag referencekode: GML-dokument med koordinater til servitutter og bygning på lejet grund.
Beskrivelse af bilag: 20156165-Rids-gml

Nedenstående anmelderoplysninger underskrives alene af anmelder.

ANMELDER:

CVR:

Kontaktoplysninger:

Anmelders sagsnummer:

TINGLYSNINGSAFGIFT:

Afgift: 1.660 DKK

Afgiftspligtigt beløb: 0 DKK

STORKUNDENUMMER:

Tinglysningsafgift betalt i henhold til storkundeordning.

RESULTAT AF TINGLYSNING

EJENDOM:

Adresse:

Landsejerlav:

Matrikelnummer:
Landsejerlav:
Matrikelnummer:
Landsejerlav:
Matrikelnummer:
Landsejerlav:
Matrikelnummer:
Landsejerlav:
Matrikelnummer:

STATUS:

Tinglyst

TINGLYSNINGSDATO:

19.08.2015 09:14:54

DOKUMENTTYPE:

Servitut

DATO/LØBENUMMER:

Bilag 8b: Eksempel på deklARATION for frivillige aftaler til fordel for Frederikshavn Vand A/S v/ Hjørring Kommune.

Indeholder bestemmelser om pesticidfri drift på både arealer og bygningslodder.
Derud over er der detaljerede bestemmelser om reduktion af nitratudvaskningen til 25 mg nitrat / l henholdsvis 50 mg nitrat / l ud af rodzonen.

Matr.nr.: [REDACTED]

Kommune: Hjørring Kommune

Anmelder:
ALECTIA A/S
Skanderborgvej 190
8260 Viby J
Tlf.: 8819 1000

ORIGINAL 082545 06 0000.0001 03.11.2008 T:
1.400,00 t

Dyrkningsdeklaration

Grundvand

Max. 25 mg nitrat/l og max. 50 mg nitrat/l

- ./. Undertegnede ejere af de nedenfor i pkt. 1 nævnte ejendomme pålægger herved de på vedhæftede rids angivne områder samt parceller udstykket derfra følgende servitutbestemmelser, gældende for nuværende og senere ejere:

1. Omfang og afgrænsning

De til enhver tid værende ejere af ejendommene matr.nr. [REDACTED], erklærer herved

- ./. at være pligtig til at dyrke de på vedhæftede rids angivne arealer under skyldig hensyntagen til grundvandet. På ridsen er angivet områder navngivet hhv. "25 mg nitrat/l" (47,34 ha) og "50 mg nitrat/l" (4,32 ha). Nedenfor er angivet hvilke aftaler der gælder indenfor hvert af de to områder.

2. Formål

Deklarationen skal sikre

- at arealerne dyrkes på en måde, så grundvandet beskyttes bedst muligt mod forurening,
- at jorden er dækket af en varieret vegetation, og
- at bygningslodder anvendes, så der ikke er risiko for grundvandsforurening.

3. Fælles bestemmelser

3.1 Sprøjtemidler og sprøjtemateriel

Der må ikke forefindes og/eller anvendes sprøjtemidler eller sprøjtemateriel. Undtaget herfra er indendørs bekæmpelse (også forebyggende) af skadedyr, fluer, myrer, svampeangreb o.lign. samt opstilling af rottekasser uden for bygninger.

3.2 Andre aktiviteter

I bygningerne og på arealer omfattet af deklARATIONEN, må der ikke indrettes eller drives virksomhed, der kan give risiko for grundvandsforurening.

- ./. Denne deklARATION hindrer ikke, at der, til eget ikke erhvervsmæssigt brug etableres/drives have med brug af gødning på mindre end 1.000 m² omkring hver ejendom.

Deklarationen begrænser ikke det antal dyr, der opstaldes eller som produceres i staldbygningerne.

4. Områdets anvendelse (25 mg nitrat/l)

4.1 Dyrkningsjorden

4.1.1 Fælles

Arealerne kan kun anvendes til skov, og uden omdrift til overdrev, brak, sø og/eller vedvarende græs i overensstemmelse med nedenstående retningslinier.

For arealerne gælder, at der ikke må tilføres stoffer udefra, hverken i form af gødning eller plantebeskyttelsesmidler (pesticider og stråforkortningsmidler el.lign.). Det betyder, at der ikke må gødes ud over, hvad de græssende dyr leverer, medens de græsser, ligesom der ikke må tilføres spildevandsslam e.lign. Det reducerede kvælstofniveau skal fremgå af bedriftens gødningsregnskab i form af reduceret kvælstofkvote.

Ejerne skal være specielt opmærksomme på, at flyvehavre, bjørneklo, engbrandbæger o.lign. heller ikke må fjernes ved hjælp af pesticider el.lign.

4.1.2 Skov

Ved etablering og gentilplantning af skov, skal det være løvskov med maksimalt 10 % nåletræer. Etablering skal være med dækafgrøde. Pleje og afdrift skal ske med naturvenlig skovdrift uden renafdrift.

4.1.3 Overdrev, brak og vedvarende græs

Arealerne kan anvendes uden omdrift til overdrev, brak og/eller enge med vedvarende græs.

Arealerne kan afgræsses.

Græsningstrykket skal løbende ændres og tilpasses vegetationsforholdene på stedet, så arealerne ikke overgræsses og/eller optrædes. Skader på græssværdene skal begrænses mest muligt. Områder uden græssværd skal løbende hegnes fra og reetableres hurtigst muligt. Andelen af bar jord skal være minimal og mindre end 1,5 %. Der må ikke isås kvælstoffikserende afgrøder i græsset, herunder kløver.

Græsningstrykket i perioden 1. maj-31. august må ikke overstige 0,7 dyreenhed (DE)/ha, som gennemsnit for de arealer, der er omfattet af deklARATIONEN. For at opnå en bedre afgræsning, kan dele af arealerne frahegnes med henblik på høslet.

Fra 1. september-31. oktober må græsningstrykket på intet tidspunkt overstige 0,7 DE/ha på det areal, der er til rådighed for dyrene.

Fra 1. november-30. april må græsningstrykket på intet tidspunkt overstige 0,2 DE/ha på det areal, der er til rådighed for dyrene.

Definitionen af dyreenheder følger bekendtgørelse nr. 814 af 13/7 2006 om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Der må ikke fodres på arealerne. Dog må der i perioden 1. november-30. april fodres under tag, f.eks. i læskur eller fra vogn med tag.

Pløjning/jordbearbejdning kan ekstraordinært finde sted, dog maksimalt hvert 5. år, og kun i perioden 15. februar -1. maj.

Der må etableres vildtagre på sammenlagt maksimalt 400 m * 8 m. Disse må maksimalt tilføres 50 kg N/ha. Jordbearbejdning må kun ske i perioden 15. februar – 1. maj. Der må isås kvælstoffikserende afgrøder.

5. Områdets anvendelse (50 mg nitrat/l)

5.1 Dyrkningsjorden

5.1.1 Fælles

Arealerne kan kun anvendes i overensstemmelse med nedenstående retningslinier.

For arealerne gælder, at der ikke må tilføres stoffer udefra, hverken i form af gødning eller plan-
tebeskyttelsesmidler (pesticider og stråforkortningsmidler el.lign.), udover hvad der fremgår af
næstfølgende afsnit samt nedenstående pkt. 5.1.2 og 5.1.3.

Det betyder, at der ikke må tilføres spildevandsslam e.lign. Der må dog tilføres næringsstoffer i
en mængde svarende til afgrødens behov, med undtagelse af kvælstof, hvor der gælder yderligere
begrænsninger.

Ejerne skal være specielt opmærksomme på, at flyvehavre, bjørneklo, engbrandbæger o.lign. hel-
ler ikke må fjernes ved hjælp af pesticider el.lign.

5.1.2 Skov

Ved etablering og gentilplantning af skov, skal det være løvskov med maksimalt 10 % nåletræer.
Etablering skal være med dækafrøde. Pleje og afdrift skal ske med naturvenlig skovdrift uden
renafdrift.

5.1.3 Landbrug

Dyrkes arealerne, skal der umiddelbart efter høst være etableret en efterafgrøde, med mindre der
etableres en vinterfast afgrøde senest 25. september.

Der må ikke anvendes kvælstoffikserende afgrøder udover kløvergræs.

Pløjning forud for vårafgrøder samt pløjning af græs/kløvergræs må kun ske i perioden 15. febru-
ar til 1. maj.

Arealerne kan tilføres gødning i form af kunstgødning samt husdyrgødning. Arealerne må mak-
simalt tilføres 100 kg total-N pr. ha. pr. år. Det reducerede kvælstofniveau skal fremgå af bedrif-
tens gødningsregnskab i form af reduceret kvælstofkvote. Husdyrgødning må kun udbringes i pe-
rioden 15. februar til 1. maj.

Arealerne kan afgræsses. Gødning afsat under græsning indgår ikke i den maksimale tildeling på
100 kg total-N pr. ha. pr. år.

Græsningstrykket skal løbende ændres og tilpasses vegetationsforholdene på stedet, så arealerne
ikke overgræsses og/eller oprædes. Skader på græssværdene skal begrænses mest muligt. Områ-
der uden græssværd skal løbende hegnes fra og reetableres hurtigst muligt. Andelen af bar jord
skal være minimal og mindre end 2 %.

Græsningstrykket i perioden 1. maj-31. august må ikke overstige 1,0 dyreenhed (DE)/ha, som
gennemsnit for de arealer, der er omfattet af deklARATIONEN. For at opnå en bedre afgræsning, kan
dele af arealerne frahegnes med henblik på høstet.

Fra 1. september-31. oktober må græsningstrykket på intet tidspunkt overstige 1 DE/ha på det
areal, der er til rådighed for dyrene.

Fra 1. november-30. april må græsningstrykket på intet tidspunkt overstige 0,5 DE/ha på det areal, der er til rådighed for dyrene.

Der må ikke fodres på arealerne. Dog må der i perioden 1. november -30. april fodres under tag, f.eks. i læskur eller fra vogn med tag.

6. Retsvirkninger

6.1 Tilsyn

Den påtaleberettigede eller andre, der har skriftlig fuldmagt fra den påtaleberettigede skal mod behørig legitimation og forudgående varsel til enhver tid have fri og uhindret adgang til arealerne for at kontrollere at dyrkningsvilkårene efterleves.

Ejerne af arealerne har ret og pligt til at ledsage eller lade en stedfortræder ledsage kontrolpersonerne.

Derudover skal ejerne/brugerne af arealerne udlevere relevant materiale om driften på de pågældende arealer, hvis den påtaleberettigede anmoder skriftligt derom. Materialet skal være den påtaleberettigede i hænde senest 14 dage efter modtagelse af anmodningen.

Den omtalte anmodning kan normalt kun fremsættes 1 gang årligt og angår kun det materiale, ejerne er i besiddelse af – herunder relevant materiale som man i henhold til gældende regler eller i henhold til denne aftale skal være i besiddelse af.

6.2 Bortforpagtning

Ved bortforpagtning af ejendommene skal dette forud skriftligt meddeles den påtaleberettigede. De til enhver tid værende ejere har pligt til at orientere forpagteren om reglerne for arealernes dyrkning, og forpagteren skal skriftligt tiltræde en erklæring om kendskab hertil.

6.3 Bod

Hvis en eller flere af bestemmelserne i punkterne 1, 2, 3, 4 og 5 overtrædes, betaler de til enhver tid værende ejere en bod til den påtaleberettigede svarende til pr. 1. januar 2004 4.000 kr. pr. ha. jord, der er omfattet af overtrædelsen. Overtrædelser af de af bestemmelserne i punkterne 1, 2, 3, 4 og 5, der ikke kan henføres til et antal ha., takseres med en bod svarende til pr. 1. januar 2004 4.000 kr. pr. overtrædelse.

Hvis en eller flere af bestemmelserne i punkterne 6.1 og 6.2 overtrædes, betaler de til enhver tid værende ejere en bod til den påtaleberettigede svarende til pr. 1. januar 2004 1.000 kr. pr. overtrædelse.

Bodsstørrelserne reguleres i overensstemmelse med ændringerne i årsreguleringsfaktoren for den vurderede grundværdi for landbrugsejendomme i Hjørring Kommune, alt som fastsat af Skat, eller det der måtte træde i stedet herfor. Basis for bodsstørrelsen er faktoren pr. 1. januar 2004.

Der udløses bod for overtrædelser pr. påbegyndt dyrkningssæson eller pr. konstateret overtrædelse, hvis der ikke præcist kan angives en dyrkningssæson.

Den enkelte bod forfalder til betaling straks.

Hvis en bod ikke betales rettidigt, inddrives den direkte ud fra den skyldiges erkendelse heraf i henhold til retsplejelovens bestemmelse om inddrivelse af skyldige fordringer på baggrund af udenretlige skriftlige forlig.

6.4 Uenighed

Uenighed om fortolkning af denne deklaration og de ved denne skabte forhold afgøres ved de almindelige domstole med Hjørring som værning, eller ved voldgift, hvis parterne er enige herom.

6.5 Påtaleret

Påtaleretten tilkommer Frederikshavn Vand A/S eller hvem, der måtte træde i stedet herfor.

6.6 Respekt

Med hensyn til de på ejendommen hvilende servitutter henvises til ejendommens blade i tingbogen. Nærværende deklaration respekterer de på ejendommene hvilende servitutter, men ikke pantegæld i ejendommene.

6.7 Tinglysning

Nærværende deklaration begæres tinglyst servitutstiftende på matr.nr. [redacted] forud for pantegæld. Hvis vandindvindingsinteresserne ophører, kan deklarationen købes tilbage af ejeren, og dermed ophøre.

Den 16-10-08

Ejer af ejendommene matr.nr. [redacted]

For Frederikshavn Vand A/S

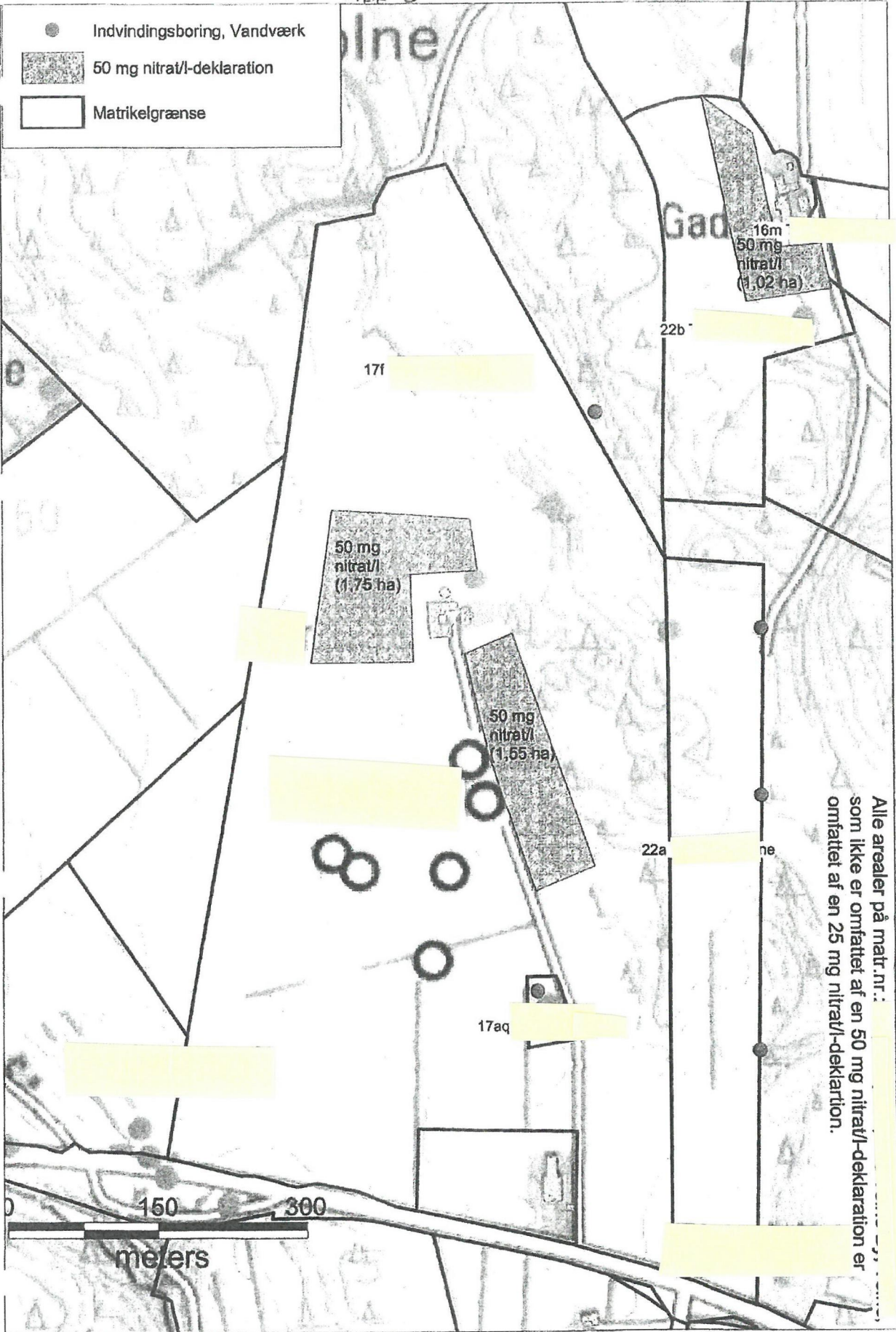
Den [redacted]

Hjørring Kommune erklærer i h.t. § 42 i lov om planlægning, at ovenstående servitutbestemmelser ikke kan optages i en lokalplan.

Hjørring byråd, den 28. okt. 2008

P.b.v.
[redacted]

- Indvindingsboring, Vandværk
- 50 mg nitrat/l-deklaration
- Matrikelgrænse

Matr.nr.: [redacted]

Alle arealer på matr.nr.: [redacted] som ikke er omfattet af en 50 mg nitrat/l-deklaration er omfattet af en 25 mg nitrat/l-deklaration.

Bilag 8c: Eksempel på deklARATION som er en del af udmøntningen af en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse v/ Sønderborg Kommune.

Der er desuden detaljerede bestemmelser ved misligholdelse.

Deklaration om sprøjtefrie arealer

Undertegnede ejer af matr.nr. [REDACTED], beliggendebestemmer herved, at der med virkning for mig og fremtidige ejere skal gælde følgende bestemmelser:

Formål og arealer

1. Formålet med deklARATIONEN er at sikre grundvand af høj kvalitet til drikkevandsbrug, og sikre at arealerne anvendes på en måde, så grundvandet beskyttes mod forurening med pesticider og andre miljøfremmede stoffer. Deklarationen og den underliggende aftale sker således til udmøntning af den af Sønderborg Kommune vedtagne "Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, Sundeved".

Deklarationen omfatter de skraverede områder af matr.nr. [REDACTED] som vist på vedlagte målsatte deklarationsrids

2. Restriktioner

3. På de deklarerede arealer må der ikke forefindes eller anvendes pesticider eller sprøjtemateriel. Undtaget herfra er midler godkendt til økologisk jordbrug, samt sprøjtemateriel anvendt til udsprøjtning heraf samt til udsprøjtning af flydende gødning.
4. På arealer omfattet af nærværende deklARATION, må der ikke deponeres, håndteres, udsprede eller opbevares pesticider, forurenede jord eller affaldsprodukter som f.eks. spildevandsslam.
5. For de arealer, som ligger inden for 25 meter fra boringer, der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg, må der hverken anvendes pesticider af nogen form eller foretages dyrkning eller gødskning, hvilket der er taget højde for i erstatningsfastsættelsen. Som følge heraf udbetales der fremover ikke kompensation i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 64c, stk. 1.

Kontrol

6. Sønderborg Kommune og Sønderborg Vandforsyning A/S eller andre, der har skriftlig fuldmagt fra de påtaleberettigede, skal mod behørig legitimation til enhver tid have fri og uhindret adgang til arealet for at kontrollere, at dyrkningsvilkårene bliver efterlevet.
7. Ejeren/ejerne/brugeren/brugerne af arealerne skal udlevere relevant dokumentation vedrørende driften på de nævnte arealer, hvis Sønderborg Kommune eller Sønderborg Vandforsyning A/S anmoder skriftligt herom. Dokumentationen skal være fremsendt senest 14 dage efter modtagelse af anmodningen.

8. Misligholdelse

Sønderborg Kommune , Sønderborg Vandforsyning A/S og Vandsamarbejdet kan sammen kræve en bod hvis:

- a. Restriktionerne i punkt 3 og 4 ved fortsæt eller uagtsomhed ikke overholdes.
- b. Ejeren/ejerne/brugeren/brugerne ikke efterlever punkt 5 og 6 om 25-meter-zonen og kontrol af aftalens overholdelse.

Betaling af bod fritager ikke ejeren/ejerne for betaling af erstatning efter dansk rets almindelige regler som følge af manglende overholdelse af aftalens restriktioner.

9. Ved en overtrædelse af denne deklarations restriktioner, der kan henregnes til et bestemt areal, herunder f.eks. sprøjtning med ulovlige midler, udbringning af spildevandsslam eller deponering af jord, betaler de(n) til enhver tid værende ejer(e) en bod på 10.000 kr. pr. påbegyndt ha, der er omfattet af overtrædelsen. Særskilte overtrædelser medfører hver sin bod, f.eks. betragtes flere tilfælde af sprøjtning med samme eller forskellige midler på de samme arealer som særskilte overtrædelser.
10. Ved en overtrædelse af denne deklarations restriktioner og krav til de(n) enhver tid værende ejer(e), der ikke kan henregnes til et bestemt areal, herunder f.eks. opbevaring af ulovlige midler eller materiel, hindringer i påtaleberettigedes adgang til kontrol eller manglende udlevering af dokumenter, betales en bod på 10.000 kr. pr. overtrædelse. Opbevaring af flere forskellige ulovlige midler/materiel betragtes som én overtrædelse pr. middel/materiel, ligesom opbevaring af samme ulovlige middel/materiel flere steder på ejendommen betragtes som én overtrædelse pr. sted. På samme måde betragtes hindringer for kontrol som én overtrædelse pr. forhindret kontrol og manglende indlevering af dokumentation som en overtrædelse pr. anmodning, der ikke efterkommes osv. Antallet af overtrædelser i andre tilfælde opgøres på samme måde.
11. Den i pkt. 9 og 10 angivne bodsstørrelse på 10.000 kr. udgør niveauet pr. 1. januar 2015, hvilken bodsstørrelse reguleres hver den 1. januar efter nettoprisindeks beregnet af Danmarks Statistik.

12a. Hvis de(n) påtaleberettigede finder, at der er sket misligholdelse, som skal medføre krav om bod, skal de(n) påtaleberettigede fremsende skriftlig meddelelse herom til de(n) til enhver tid værende ejer(e) af ejendommen. Meddelelsen skal indeholde en beskrivelse af konstaterede overtrædelser samt en opgørelse af den bod, som skal betales herfor. Meddelelsen skal herudover indeholde en betalingsfrist på minimum 4 uger fra meddelelsens afsendelse. Meddelelsen kan sendes fysik eller elektronisk, herunder til e-boks.

12b. Hvis de(n) til enhver tid værende ejer(e) vil bestride den i meddelelsen konstaterede misligholdelse eller den fastsatte bods størrelse, skal ejeren/ejerne give udtrykkelig skriftlig meddelelse herom til de(n) påtaleberettigede, hvilken meddelelse skal være kommet frem

inden betalingsfristens udløb. Gør ejeren/ejerne ikke en sådan indsigelse inden for fristen, kan ejeren/ejerne ikke efterfølgende bestride bodens bettigelse eller størrelse, og bodsbeløb er herefter eksigibelt, jf. retsplejelovens § 478. Manglende betaling inden for betalingsfristen anses ikke i sig selv som en indsigelse mod bodens berettigelse eller størrelse.

12c. Betrider ejeren/ejerne inden for betalingsfristen bodens berettigelse eller størrelse, afgøres spørgsmålet af domstolene.

Bortforpagtning

13a. Hvis de(n) til enhver tid værende ejer(e) helt eller delvist overlader brugen af ejendommen til andre, herunder ved f.eks. bortforpagtning, indestår ejeren/ejerne i enhver henseende for, at sådanne brugere overholder deklarationens bestemmelser. Misligholdelse kan således gøres gældende over for de(n) til enhver tid værende ejer(e), uanset om misligholdelsen skyldes forhold hos ejeren/ejerne eller andre brugere af ejendommen, herunder indestår ejeren/ejerne også for, at brugere/forpagtere udleverer dokumentation, jf. pkt. 7.

13b. De(n) til enhver tid værende ejer(e) er selv ansvarlig(e) for at oplyse brugere af ejendommen om deklarationens restriktioner mv. forholdet mellem ejeren/ejerne og brugere i tilfælde, hvor ejere/ejerne pålægges bod for forhold, der skyldes brugerens/brugernes forhold, er den(e) påtaleberettigede uvedkommende.

Opsigelse:

14a. Denne aftale er uopsigelig for de(n) til enhver tid værende ejer(e) af ovennævnte ejendom.

14b. Hvis der indgås en frivillig aftale med ejer/ejerne om ophævelse af denne deklaration, som nævnt ovenfor, og aftalen medfører, at ejer/ejerne helt eller delvist skal tilbagebetale den modtagne økonomiske kompensation for rådighedsindskrænkningerne, tilfalder det tilbagebetalte beløb Sønderborg Kommune og Vandsamarbejdet for Sønderborg Kommune med en forholdsæssig andel svarende til, hvad Sønderborg Kommune og Vandsamarbejdet hver især har betalt i medfør af aftalen mellem Sønderborg Kommune, Vandsamarbejdet Sønderborg og lodsejer.

Hvis Vandsamarbejdet Sønderborg ophører, tilfalder Vandsamarbejdet Sønderborgs andel den eller de juridiske eller fysiske personer, der ved Vandsamarbejdets ophør indtræder i Vandsamarbejdet Sønderborgs ret til den nævnte andel af refusionen.

Påtaleberettigede:

15a. Påtaleberettiget er Sønderborg Kommune og Sønderborg Vandforsyning A/S eller efterfølgende selskaber, der varetager Sønderborg Vandforsyning A/S' opgaver og Vandsamarbejdet i Sønderborg kommune.

15b. De påtaleberettigede kan i forening indgå en aftale med ejer om ophævelse af nærværende deklaration, hvis det på baggrund af en myndighedsbeslutning vurderes, at det ikke længere er nødvendigt at opretholde de beskrevne rådighedsindskrænkninger.

Tinglysning

15. Nærværende deklaration tinglyses på matr.nr. [redacted] med prioritet forud for alle rettigheder i ejendommen, jf. herved vandforsyningslovens § 13d, stk. 3.

Bilag

Deklarationsrids

Bilag 8d: Eksempel på deklARATION v/ Vandcenter Syd

Deklarationen er benævnt en dyrkningsaftale og indeholder desuden en erstatningsopgørelse.

Den XXXXX 20XX

Matr. nr. XXXXX

Dyrkningsaftale i forbindelse med beskyttelse af grundvandet

Undertegnede ejer af ejendommen matr. nr. XXXXX, beliggende XXXXX, pålægger herved de på vedhæftede kortbilag viste arealer nedenfor anførte servitutbestemmelser gældende for nuværende og senere ejere:

1. Omfang og afgrænsning

Det samlede areal omfattet af deklARATIONEN udgør i alt XXXXX ha, jf. vedhæftede kortbilag.

2. Bestemmelser

2.1 Forbud mod brug af pesticider og spildevandsslam

Da ejendommen er beliggende i et vandvindingsområde, må alle de deklARATIONSbelagte arealer af beskyttelsesmæssige hensyn kun holdes og plejes uden brug af pesticider eller andre kemikalier, der kan udgøre en trussel mod grundvandet.

Ejerne skal herefter være specielt opmærksomme på, at dette har betydning for evt. bekæmpelse af flyvehavre, bjørneklo, engbrandbærer o.lign., da disse herefter ikke må fjernes ved hjælp af pesticider el. lign., men i givet fald kun må fjernes manuelt eller ved slåning.

Endvidere må der hverken håndteres eller opbevares pesticider på de deklARATIONSbelagte arealer.

Der må ikke tilføres de deklARATIONSbelagte arealer spildevandsslam eller andre affaldsprodukter.

2.2 Aftale om varig brak

Det aftales hermed, at et areal på XXXXX ha, der hidtil har været anvendt i almindelig omdrift, fremover skal henligge som varig brak. Arealets beliggenhed fremgår af vedhæftede kortbilag.

Der må ikke tilføres nogen form for kvælstof til arealet.

Arealet skal udlægges med permanent græs. Dette er dog ikke til hinder for, at der i dele af arealet kan ske tilsåning med vildtstriber efter reglerne om enkeltbetaling.

Arealet skal afpudses mindst én gang hvert år.

2.3 Aftale om permanent græs med enten afgræsning eller høslæt

Det aftales hermed, at et areal på i alt XXXXX ha, der hidtil har været anvendt i almindelig omdrift, fremover skal henligge med permanent græs, hvor der enten sker afgræsning eller foretages høslæt. Arealets beliggenhed fremgår af vedhæftede kortbilag.

Arealet skal udlægges med permanent græs. Der må maksimalt være 20% kløver i udsæden. Græsset må omlægges hvert 5. år. Pløjning må kun ske i perioden 1. marts – 1. juni. Umiddelbart efter pløjning skal der etableres græs igen.

På arealer, der afgræsses, må der ikke ske tilførsel af andet kvælstof til arealerne, end det dyrene tilfører, når de afgræsser.

Arealer, hvor der foretages høslet må maksimalt tilføres 90 kg N/ha/år i form af handelsgødning.

På arealer, der afgræsses, må der maksimalt afgræsse 1,4 dyreenhed (DE) /ha/år.

Tilskudsfodring og opsætning af læskur til græssende dyr må alene ske på det areal i den nordøstlige del af det deklarationsbelagte areal, der er vist på vedhæftede kortbilag.

På arealer, hvor der sker høslet, skal der tages ét til to slet hvert år. Plantematerialet skal fjernes fra arealet, f.eks. som hø eller wrap.

2.4 Mulighed for fremtidig skovrejsning på deklarationsarealet

De i 2.1, 2.2 og 2.3 anførte bestemmelser er ikke til hinder for, at der kan ske skovrejsning på hele eller dele af det deklarationsbelagte areal.

Ved skovrejsning er det dog en forudsætning, at der alene rejses løvskov, og at der noteres fredskovspligt på arealerne, jf. den til enhver tid gældende skovlovs bestemmelser herom.

3. Tilsyn

Den påtaleberettigede eller dennes repræsentant afholder én gang i hvert kalenderår møde med ejeren på ejendommen, hvor det deklarationsbelagte areal besigtiges. Den påtaleberettigede tager initiativ til aftale om tidspunkt for det årlige møde. Ejeren har i forbindelse med mødet mulighed for at søge rådgivning hos den påtaleberettigede omkring indholdet af denne deklaration og driften af arealet i øvrigt.

4. Ikrafttræden

Bestemmelserne i denne aftale og den tinglyste deklaration træder i kraft den XXXXX. Lodsejeren sår vårbyg med græsudlæg i foråret XXXXX, hvorefter arealerne henligger med permanent græs fra efteråret XXXXX.

5. Påtaleret

Påtaleretten tilkommer VandCenter Syd A/S, Vandværksvej 7, 5000 Odense C.

6. Respekt

Med hensyn til de på ejendommen hvilende servitutter henvises til ejendommens blade i tingbogen. Nærværende deklaration respekterer de på ejendommen allerede hvilende servitutter og pantehæftelser på ejendommen.

7. Tinglysning

Nærværende tinglyses servitutstiftende på ejendommen matr. nr. XXXXX.

8. Erstatning for nærværende dyrkningsaftale

- a) Hele arealet er omfattet af forbud mod brug af pesticider. Der ydes erstatning for pesticidfri drift på i alt XXXXX ha, svarende til de arealer, hvor der ikke allerede er indgået aftale om pesticidfri drift af boringsnære arealer. Erstatningen udgør XX.XXX kr. pr. ha.

Erstatning i alt for pesticidfri drift: **XXX.XXX kr.**

- b) Aftale om varig brak på XXXXX ha erstattes med XX.XXX kr. pr. ha.

Erstatning for varig brak: **XXX.XXX kr.**

- c) Aftale om permanent græs med enten afgræsning eller høslet XXXXX ha erstattes med XX.XXX kr. pr. ha.

Erstatning for permanent græs med afgræsning eller slet: **XXX.XXX kr.**

- d) Der ydes tilskud til XXXXX m løbende elhegn. Tilskuddet udgør XXXXX kr. pr. løbende meter.

Tilskud til hegning: **XX.XXX kr.**

- e) Den samlede erstatning for nærværende dyrkningsaftale udgør i alt: **XXX.XXX kr.**

Erstatningen udbetales af VandCenter Syd A/S til lodsejeren umiddelbart efter deklARATIONENS tinglysning. Udbetalingen sker dog først efter, at lodsejer via sit pengeinstitut har indhentet svar vedrørende samtlige panthveres stillingtagen til evt. ekstraordinær indfrielse af pantegæld.

Tiltrædes som adkomsthaver:

Som påtaleberettiget:

Sted: Dato:

Sted: Dato:

Planlov § 15, jf. § 42:

Kommunalbestyrelsens godkendelse er ikke påkrævet, da servitutten alene regulerer anvendte dyrkningsmetoder af landbrugsjord, som ikke er omfattet af lokalplankataloget.

Bilag 8e: Eksempel på deklaration v/ Aalborg Kommune

Eksempel på en enkel og kortfattet deklarationstekst for både arealer og bygningslodder.

Matr.nr.:
Anmelder:
Kommune: Aalborg
Region: Nordjylland

Aalborg Kommune
Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

Deklaration om forbud mod brug af kemiske bekæmpelsesmidler m.v.

Undertegnede ejer af de nedenfor i pkt. 1 nævnte ejendomme pålægger herved de, på tilknyttede kortrids i bilagsbanken, angivne områder samt parceller udstykket derfra følgende servitutbestemmelser, gældende for nuværende og senere ejere, lejere og brugere af området:

1. Omfang og afgrænsning

Deklarationen gælder for [matr. nr.], som angivet på vedhæftede rids.

2. Formål

Deklarationen skal sikre

- at arealet anvendes på en måde, så grundvandet beskyttes bedst muligt mod forurening og,
- at bygningslodder anvendes, så der ikke er risiko for grundvandsforurening

3. Bestemmelser om områdets anvendelse.

På arealer omfattet af deklARATIONEN må der ikke indrettes eller drives virksomhed, der kan give anledning til grundvandsforurening.

Der må ikke forefindes og/eller anvendes kemiske bekæmpelsesmidler eller sprøjtemateriel på ejendommen.

Undtaget fra dette forbud er forsvarlig opbevaring og anvendelse af bekæmpelsesmidler til indendørs bekæmpelse (også forebyggende) af skadedyr, svampeangreb o.lign. samt opbevaring og anvendelse af bekæmpelsesmidler til udendørs bekæmpelse af skadedyr omkring bygninger og på friarealer i det omfang midlerne ved anvendelsen placeres i beholdere, fælder, kasser eller lignende og opsamles efterfølgende.

Der må ikke anvendes eller oplagres slagter, flyveaske, knuste genbrugsmaterialer, forurenede jord, spildevandsslam eller lignende på arealet.

Der må ikke benyttes lokal afledning af regnvand (LAR) på området. Overfladevand fra vej og parkeringsarealer skal således opsamles i kloak og afvandes ud af området.

4. Retsvirkninger

4.1 Tilsyn

Den påtaleberettigede eller andre, der har skriftlig fuldmagt fra den påtaleberettigede, skal mod behørig legitimation og forudgående varsel til enhver tid have fri og uhindret adgang til arealerne og bygningerne for at kontrollere, at vilkårene efterleves.

Ejerne af arealerne har ret og pligt til at ledsage eller lade en stedfortræder ledsage kontrolpersonerne.

4.2 Bod

Hvis bestemmelserne i punkt 2 eller 3 overtrædes, betaler den til enhver tid værende ejer en bod til den påtaleberettigede svarende til pr. 1. januar 2006 4.000 kr. pr. overtrædelse. Der udløses en bod pr. overtrædelse pr. år.

Bodsstørrelserne reguleres i overensstemmelse med fremskrivningsfaktorer for landbrugets hektarpriser i Region Nordjylland, som fastsat af Skat, eller det der måtte træde i stedet herfor.

Den enkelte bod forfalder til betaling straks.

Hvis en bod ikke betales rettidigt, inddrives den direkte ud fra den skyldiges erkendelse heraf i henhold til retsplejelovens bestemmelse om inddrivelse af skyldige fordringer på baggrund af udenretlige skriftlige forlig.

3.3 Uenighed

Uenighed om fortolkning af denne deklaration og de ved denne skabte forhold afgøres ved de almindelige domstole med Aalborg som værneting, eller ved voldgift, hvis parterne er enige herom.

3.4 Påtaleret

Påtaleretten tilkommer:

- Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen v/CVR nr. 291 89420
- Foreningen Grundvandssamarbejde Aalborg v/CVR. nr. 3920 4711

3.5 Respekt

Med hensyn til de på ejendommen hvilende servitutter henvises til ejendommenes blade i tingbogen. Nærværende deklaration respekterer de på ejendommene hvilende servitutter, men ikke pantegæld i ejendommene.

3.6 Tinglysning

Nærværende deklaration begæres tinglyst servitutstiftende på [matr.nr.] forud for pantegæld.

Den / 2018

Ejere af ejendommen [matr. nr.]

**Bilag 9: Artikel fra Nibe Avis om Halkær
landsbyfællede, fra 18. april 2018**

Landsbyfælleden i Halkær har allerede bevist sin værdi i form af dyrkning af økologiske afgrøder. samtidig beskyttes landsbyens drikkevandsreserver.

Halkær Landsbyfælled får 300.000 i støtte

Onsdag, 18. april 2018

[Del 1](#) [Tweet](#) [Del](#) [Pin it](#)

Realdania støtter Halkærs nye initiativ, som skal skabe fællesskab og beskytte grundvand.

Halkær Landsbyfælled, som er et selvstændigt projekt under Halkær Vandværk, har fra Realdanias fond »Underværker« modtaget tilsagn om støtte på 300.000 kr.

Peter Søndergaard, der repræsenterer Halkær Vandværk, fortæller, at ideen kom frem blandt vandværkets medlemmer for nogen tid siden, og »snakken« udviklede sig til, at man gerne vil gøre en indsats for fremover at bevare den gode kvalitet af drikkevand, som man har i Halkær.

– Derfor udviklede vi ideen, og via kontakt gennem Aalborg Kommune, fik vi »grønt lys« for at etablere en landsbyfælled, hvor kommunen ejer jorden og vi lokale borgere og et par virksomheder har brugsretten.

– Tanken om en landsbyfælled, hvor der på fem af de otte hektar jord er tilplantet med skov og resten er til aktiviteter og lidt lokal dyrkning – ja, den tanke falder godt i tråd med de initiativer, der rundt om i Halkær Ådal og særligt på Halkær Kro arbejdes ud fra.

De resterende tre hektar dyrkes ikke absolut økologisk, men »gødnings- og sprøjtefrit«, og på det grundlag kan vi mange år frem have de bedste betingelser for en god vandkvalitet, siger Peter Søndergaard.

I projektbeskrivelsen hedder der bl.a.:

Den gode idé

I Halkær har vi i 2017 fået en Landsbyfælled på 8 ha. Her vil vi gerne bygge et orangeri og samlingssted - et Fælledhjerte.

Jorden til fælleden var intensivt drevet markjord, der er taget ud af drift for at beskytte vores drikkevand og for at skabe et spisekammer og et rekreativt område.

Fælledhjertet skal være et væksthuse både for fællesskab og samvær i landsbyen og for figer, tomater, agurker mv. Fælledhjertet skal også give ly for et "grovprøvekøkken" til madlavning. Byggeriet skal have solceller på taget, regnvandsopsamling til vanding, og opføres i bæredygtige materialer.

Projektets fysiske rammer

I Landsbyfælledens sydlige del er der afsat 2 ha, der skal fungere som landsbyens og Halkær Kros spisekammer. Der skal dyrkes grønsager, blomster og plantes gamle himmerlandske frugt og bærsorter mm. Og det er her, at samlingsstedet - orangeriet - Fælledjertet skal ligge. Halkær Fælledhjerte er inspireret af de pavilloner, der stadig ses i området. Tidligere, og nogle steder stadigvæk, lagde de hus og gulv til egnens fester.

Med projektet Halkær Fælledhjerte skal pavillonernes anvendelse udvikles og fornyes ved at favne og udvikle fællesskabet i samspil med den nye skov og køkkenhaven.

Det omfatter projektet

Et samlingssted på fælleden vil færdiggøre visionen, der blev udviklet af Halkærs borgere i efteråret 2013: at lave en Landsbyfælled, til at beskytte landsbyens drikkevand og samtidig skabe et aktivt levested, som landsbyens spisekammer, samlingssted og til andre rekreative aktiviteter.

Byggeri af fælledhjertet vil i materialevalg, udformning og forsyning blive tænkt ind i den bæredygtige ramme som hele projektet hviler på. Samlingsstedet kommer til at ligge i en overgang mellem det "intensivt" dyrkede areal (køkkenhaven), det neutrale areal (med frugt og bær) og det klimapositive løvskovsareal.

Organisering af projektet og involvering af frivillige

Beboerne i Halkær har udviklet ideen om en Landsbyfælled. Erhvervelsen af jord og anlæg af skov er sket i tæt samarbejde med Aalborg Kommune. Det er kommunen, der ejer jorden, men landsbyen der har brugsretten. Halkær Vandværk er den formelle organisering omkring fælleden. Der er et fælledudvalg, som står for planlægning af stier, plantning af frugttræer og anlæg af køkkenhave samt byggeri af Fælledhertet. Der er lang og frugtbar tradition for frivilligt arbejde i Halkær, derfor er projektet også nået hertil. Fælledhertet skal opføres af professionelle håndværkere, med hjælp af de frivillige kræfter.

Relationen til lokalsamfundet

Halkær er en aktiv landsby med 33 husstande ved Halkær Ådal. Der er en god relation til kommunen, som har medført økonomisk opbakning til mange ideer fra området.

Hver husstand har betalt 5.000 kr. til køb af fælleden. Resten af pengene til erhvervelse og skovrejsning er fra Aalborg Kommune.

Halkær Kro ligger som byens knudepunkt. Kroen er en selvejende inst. som er drevet af frivillige. Siden 1992 har kroen serveret økologisk mad. I stærk sammenhæng med Landsbyfælleden er man her ved at udvikle stedet til et økologisk Madkulturhus. Bag kroen fører 300 m sti op til fælleden.

Landsbyfælleden er placeret øst for Halkær, med direkte tilknytning til landsbyen med en stiforbindelse.

